

VUOSIKERTOMUS 2014

Maataloustuottajain Pohjois-Suomen Liitto MTK-Pohjois-Suomi ry.

97. Toimintavuosi

Kesäkissan vaihtotilaisuus 16.9.2014 Ylivieskan Sikabaarin pihalla. Kuvassa MTK Pohjois-Suomen ja MTK Keski-Pohjanmaan nuoria.

MTK-Pohjois-Suomen toimialue kattaa Kainuun maakunnan ja pääosan Pohjois-Pohjanmaasta eräitä maakunnasta eteläosan kuntia lukuun ottamatta. Osa Kalajokilaakson kunnista on kuulunut perinteisesti Keski-Pohjanmaan tuottajaliittoon. Jäsenmäärämme oli kertomusvuoden lopussa 13 082. Perusjäsenistö koostuu maa- ja metsätaloudenharjoittajista sekä maaseutuyrittäjistä ja heidän perheenjäsenistään. Olemme yksi Suomen suurimmista tuottajaliitoista. Tuotantosuuntina aluettamme leimaavat erityisesti vahva maidon ja naudanlihantuotanto, rannikolla myös perunanviljely. Alueemme pohjoisimmissa kunnissa ollaan porohoitoalueella, etelämpänä ja rannikolla on päätoimisia viljatiloja ja sikataloutta. Alueemme on siis laaja ja maataloustuotannoltaan monipuolinen.

MTK Pohjois-Suomi ry:n toimintavuotta 2014 voi luonnehtia poliittisten paineiden vuodeksi. Vuoden positiivisena yleisvireenä oli kuitenkin nuorten teemavuosi, intohimon vuosi, joka antoi toimintaan ennakkoluulotonta asennetta ja tulevaisuutta pelkäämätöntä otetta. MTK:n nuorten vuoden lähtölaukaus ammuttiin tammikuussa Vuokatissa teemavuoden valtakunnallisessa avajaistapahtumassa.

Vuosi 2014 jäi MTK:n historiaan myös metsä uudistuksen valmistelun ja toteuttamisen vuotena. MTK:n valtuuskunta hyväksyi kevään kokouksessaan järjestöuudistuksen toisessa käsittelyssä. Vuoden päättyessä lähes kaikki Suomen metsänhoitoyhdistykset olivat hakeneet MTK:n jäsenyyttä. Näkyvämmän ja vahvemman metsäsektorin sitoutumisen kautta järjestön jäsenmäärä ja painoarvo kasvaa merkittävästi. Uudistuksen liittyä aina myös luopumisen tuskaa ja uuteen sopeutumisen vaivaa ja näitäkin sävyjä vuodessa 2014 oli.

Vuonna 2010 tapahtuneen Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan tuottajaliittojen yhdistymisen siirtymävaihe käytännön toiminnassa jatkuu edelleen. Sovitamme yhteen molempien tuottajaliittojen historian mukaisia toimintatapoja ja ehkäpä myös heimoluonteita. Edunvalvontamme painopisteet ovat vakaat; ne ovat maanviljelijöiden, maaseutuyrittäjien ja metsänomistajien elinkeinojen turvaamisessa ja henkisen hyvinvoinnin lisäämisessä. Yhdistysten tulisi parhaimmillaan olla kohtaamisen paikkoja jäsenistölle, ammatillisen veljeyden ja sisaruuden verkostoja ja myös ammattikunnan näyteikkuna omassa yhteisössään.

Vuonna 2014 tehdyn jäsentutkimuksen tuloksista näkyy, että MTK:n edunvalvontaosaamista arvostetaan. Kuluneena vuonna sitä tarvittiin mm. uuden maaseutuohjelman ja sen sisältämien maatalouden tukijärjestelmien valmistelun jatkuvassa seuraamisessa ja vuorovaikutuksessa hallinnon kanssa. MTK vaikutti kuluneena vuonna vahvasti myös uuden ohjelmakauden tukien maksatusaikataulun järkevöittämiseen. Syksyllä alkaneen Venäjän vientikriisin alettua MTK osoitti tuottajahintojen laskun tila- ja aluetason taloudelliset vaikutukset ja ponnisteli kompensatioiden saamiseksi EU:sta ja Suomen valtiolta. Lopputulosta tukijärjestelmien ja taloudellisten kompensatioiden osalta voi korkeintaan pitää tyydyttävänä, mutta ilman MTK:n edunvalvontaa lopputulos olisi ollut todella paljon huonompi ja käytännölle vieraampi. Siksi MTK-Pohjois-Suomi on jatkossakin huolehtimassa toimintasuunnitelmansa mukaisesti jäsenistönsä hyvinvoinnista ja tulevaisuudesta niin, että taloudellinen toimeliaisuus maaseudulla säilyy vireänä, yrittäminen on palkitsevaa ja usko tulevaisuuteen säilyy.

Tarja Bäckman, toiminnanjohtaja

MTK-Pohjois-Suomi

www.mtk.fi/liitot/pohjoissuomi

Oulun toimisto Rautatienkatu 16 C 22, 90100 Oulu

Toiminnanjohtaja

Tarja Bäckman
020 413 3501 *
050 553 5510
tarja.backman@mtk.fi

Järjestöagronomi

Sirpa Törmikoski
020 413 3503 *
044 339 2319
sirpa.tormikoski@mtk.fi

Toimistos sihteeri

Johanna Vaittinen
020 413 3502 *
040 778 8030
johanna.vaittinen@mtk.fi

Kajaanin toimisto Kauppakatu 25 A, 87900 Kajaani

Vs Kenttäpäällikkö

Anita Mäkipelto
0400 218 720
anita.makipelto@mtk.fi

Kenttäpäällikkö (vuorotteluvapaalla)

Markku Karjalainen
020 413 3374 *
040 539 1623
markku.karjalainen@mtk.fi

PUHEENJOHTAJAN KATSAUS

Vuosi 2014 jää mieleemme Krimin ja Ukrainan itäosan kriiseistä. Itsenäisen valtion koskemattomuutta loukattiin ja osa Ukrainasta jäi separatistien käsiin. Läntisen maailman mielestä miehitys rikkoi Ukrainan itsemääräämisoikeutta ja demokraattista kehitystä. Niinpä Euroopan Unioni muiden läntisten maiden rintamassa asetti Venäjälle ja sen kansalaisille taloudellisia pakotteita painostaakseen maata vetäytymään Krimiltä. Pakotteet eivät johtaneet haluttuun tulokseen, vaan Venäjä päätti asettaa vastapakotteita koskemaan elintarvikkeiden tuontia Venäjälle. Vastapakotteet kohdistuivat erityisen ankarasti Suomeen ja suomalaiseseen elintarvikevientiin Venäjälle. Maitotuotteiden vientikielto pysäytti elintarvikerekkojen virran Vaalimaan rajanylityspaikalla ja vastaanotetulle maidolle täytyi suunnitella uudenlainen jalostustarkoitus nopealla aikataululla. Sianlihalle oli asetettu vientikielto EU-maista jo helmikuulla. Perusteena oli afrikkalaisen sikaruton esiintymisen muutamissa Euroopan Unionin maissa. Suomessa kyseistä tautia ei ole esiintynyt. Samaten ruokaperunan vientikielto jatkui koko vuoden. Maitotuotteiden vientikielto kohdistui erityisen ankarasti Valioon ja sen maidontuottajiin. Maidon tuottajahintaa laskettiin kuusi senttiä litralta, josta hankintaosuuskunnat pystyivät kompensoimaan kaksi senttiä. Menetykset tilatasolla olivat kuitenkin merkittäviä. MTK vaati, että EU korvaa menetykset kriisirahastostaan ja pitkällisten neuvottelujen jälkeen EU päätti korvata osan menetyksistä myös suomalaisille maidon- sekä sianlihantuottajille. Lisäksi kansallisesti päätettiin osoittaa 20 miljoonaa euroa korvauksiin maito- ja sikasektorille sekä kalantuottajille.

Maatalouden kannattavuus heikkeni kaikilla tuotantosunnilla alhaisista tuottajahinnoista sekä korkeista tuotantopanosten hinnoista johtuen. Erityisesti ihmetystä aiheuttivat lannoitteiden hinnan korotukset tilanteessa, jossa öljyn ja kaasun hinnat laskivat voimakkaasti. Perusteita hinnan korotuksille ei MTK:n mielestä voinut mitenkään perustella, etenkin kun kysyntä maailmalla näytti samanaikaisesti vähäiseltä.

Markkinahäiriöiden ohessa tuottajajärjestöä on työllistänyt tukiuudistus, jonka toimeenpanoasetuksia on valmisteltu

pitkin vuotta. Eniten huomiota on saanut osakseen uusi ympäristökorvausjärjestelmä; sen on katsottu suosivan tuotannon laajaperäistämistä tehokkaan, ravinteita tehokkaasti käyttävän maataloustuotannon kustannuksella. Kotieläintiloilla, joilla pinta-alaa on vähän käytössään, voi sitoutuminen ympäristökorvausjärjestelmään vaarantaa tilan rehuomavaraisuuden. Kasvinviljelytiloilla alhaiset lannoite-rajat puolestaan kyseenalaistavat mahdollisuuden tuottaa markkinakelpoisen sadon. Kaiken kaikkiaan ympäristönsuojelun nimissä tulevat paineet kohdistuvat monelta suunnalta maatalouteen. Nitraattidirektiivin toimeenpanoasetus päätettiin joulukuussa ja sitä noudatetaan 1.4.2015 alkaen. Asetuksessa haluttiin alkuperäisen esityksen perusteella rajoittaa myös fosforin käyttöä, mutta MTK:n sitkeän toiminnan ansiosta se pystyttiin estämään. Asetuksessa on avoimia kysymyksiä käytäntöön soveltamisessa sekä suoranaisia esteitä järkevälle ravinteiden kierrättämiselle. Kaltevilla peltolohkon osilla, joiden kaltevuus on vähintään 15 prosenttia lannan sekä orgaanisten lannoitevalmisteiden käyttökielto on viljelysteknisesti mahdoton toteuttaa sekä estää tasalaatuisen viljan sekä rehun tuottamisen.

MTK vaikutti onnistuneesti tukimaksusten aikaistamiseen vuodelle 2015. Mavin alkuperäisen suunnitelman mukaan vuodelle 2015 kuuluvia tukia oli siirtymässä maksatukseen noin 500 miljoonaa euroa, mutta Seinäjoella järjestetyn mielenilmuksen johdosta summa pieneni noin 200 miljoonaa euroon. Osaa siirtymistä perustellaan eläinten laskuajanjakson muutoksella sekä valvontojen loppuun saattamisella. Eläinten hyvinvointituen osalta MTK sai aikaiseksi tukitasojen huomattavan korotuksen alkuperäiseen esitykseen verrattuna. Siitä huolimatta uudessa hyvinvointituessa tukitasot tippuvat aiempaan verrattuna. Alenema on yleisen mielipiteen vastainen ja järjestelmän olisi pitänyt pystyä kannustamaan paremmin panostamaan eläinten hyvinvointiin. Viljelijöiden hyvinvointi on asia, josta tulee muistuttaa. Toimiva lomitusjärjestelmä auttaa jaksamaan fyysisessä sekä nykyisin entistä enemmän myös henkisesti raskaassa työssä. Lomitusjärjestelmän ylle tuli tummia pilviä, kun EU:n maa- ja metsätalouden valtiontuen suuntaviivat

hyväksyttiin kesällä. Niiden mukaan lomituksen kesto rajattaisiin kolmeen kuukauteen vuodessa ja äitiys- ja vanhempainrahakauden pituus kuuteen kuukauteen. Suunnitellulla rajauksella olisi päinvastainen lopputulos haluun työurien pidentämisestä.

Järjestöuudistuksen toteutuksessa on valmistauduttu jäsenmäärän lisääntymiseen metsäjäsenen osalta. Vuoden 2015 alussa järjestöön on liittynyt 80 metsänhoitoyhdistystä ja MTK:n jäsenmääräksi arvioidaan noin 400 000 jäsentä.

Vuosi 2014 oli maaseutunuorten vuosi, intohimon vuosi. Teemalla haluttiin korostaa iloista tekemistä ja porukan voimaa. Valtran tuunattu kesäkissa kiersi maata kylpytynnyrillä varustetun peräkärryn kanssa saaden ansaittua huomiota osakseen. Lukuisat kylpyillat ovat luoneet hienolla tavalla yhteenkuuluvuuden tunnetta nuoriin ja hieman varttuneempiinkin kylpijöihin. Nuoret julkaisivat paljon julkisuutta saaneen naku-kalenterin, jonka tuotto lahjoitettiin syömishäiriöliitto - SYLI ry:lle. Aito on kaunista - kalenterissa suomalaiset nuoret maaseutuyrittäjät esittelivät ruuantuotantoa ja maaseutua hausalla tavalla pilke silmäkulmassa.

Edellä mainitsin pintaraapaisuna vuoden aikaisia tapahtumia. Vaikuttamisen paikkoja on paljon ja työtehtävät sillä saralla näyttävät vain lisääntyvän. Voidaan todeta, mikäli MTK ei ole neuvottelupöydissä, niin kuka siellä on?

Lopuksi toivotan menestystä vuodelle 2015. Toivottavasti maaseutunuorten vuodesta jäi pilke silmäkulmaan myös tuleville vuosille.

Jari Ahlholm
MTK-Pohjois-Suomen liiton puheenjohtaja

Vuoden varrelta

JÄSENISTÖ JA HALLINTO TOIMIALUE

MTK-Pohjois-Suomen toimialueen vuonna 2014 muodostivat 33 kuntaa tai kaupunkia. Liiton kotipaikka on Oulu ja toimipisteet sijaitsevat Oulussa ja Kajaanissa.

JÄSENISTÖ

YHDISTYKSET

Kertomusvuonna oli Maataloustuottajain Pohjois-Suomen Liiton jäsenenä 43 maataloustuottajain yhdistystä. Yhdistysten jäsenmäärä 31.12.2014 oli 13 082 henkilöä.

YHTEISÖT

Yhteisöjäsenmaksun kertomusvuodelta maksoivat seuraavat yhteisöt: Lihakunta, Osuus-kunta Pohjolan Maito, Osuus-kunta ItäMaito, Pohjois-Pohjanmaan Osuuspankkiliitto, Lähi-Tapiola, MHY Länsi-Kainuu, MHY Kainuu sekä MHY Ylä-Kainuu.

KUNNIAJÄSENET

Mv. Juhani Keränen Muhos, toim.joht. Risto Rusko Oulu, mv. Kauko Törmänen Kuusamo, pitäjänneuvos Arvi Viitala († 12.2.2015) Kärsämäki, mv. Jaakko Vuolteenaho Nivala ja kunnallisneuvos Veikko Ylilauri Lumijoki.

LIITON JOHTOELIMET JA TOIMIHENKILÖT v. 2014

JOHTOKUNTA johtokunnassa

	vuodesta	2010
Mv. Harri Peltola, Puolanka		2010
- puheenjohtaja 2010 alkaen		
Mv. Jari Ahlholm, Kärsämäki		2010
-varapuheenjohtaja 2010 alkaen		
Mv. Urpo Heikkinen, Kempele		2010
Mv. Lassi Keränen, Hyrynsalmi		2013
Mv. Pentti Keränen, Paltamo		2010
Mv. Eliisa Kumpula, Nivala		2012
Mv. Inga Manninen, Yli-li		2010
Mv. Liisa Myllylä, Haapajärvi		2010
Mv. Tuomo Tamminen, Raah		2012
Mv. Jaakko Rikkola, Utajärvi(*)		2010
(*) Nuorten valitsema edustaja		

VALIOKUNNAT

Työvaliokunta

Harri Peltola puheenjohtaja, Jari Ahlholm, Urpo Heikkinen ja Tuomo Tamminen, Sirpa Törmikoski, Markku Karjalainen ja Tarja Bäckman.

Nuorten valiokunta

Jaakko Rikkola Utajärvi pj. Susanna Karvonen Puolanka, Sauli Joensuu Raahenseutu, Mika Koukkari Vaala, Laura Mulari Suomussalmi, Taru Vähäsöyrinki Pyhäntä, Tiina Pietikäinen Haapajärvi, Elina Röyttä Oulainen, Ossi Erkkilä Nivala ja Teuvo Heikkinen Paltamo, Sirpa Törmikoski siht.

Kuluttajavaliokunta

Päivi Sivonen Kajaani, Krista Lmberg Ouluseutu, Helena Kukkonen Ruukki, Eija Komulainen Kuhmo, Allan Jetsonen Tyrnävä, Päivi Lepistö Raahenseutu,, Tuomo Tamminen Raahenseutu, Sirpa Törmikoski siht.

Maaseutuyrittäjävaliokunta

Pentti Keränen Paltamo pj., Timo Hyvönen Sotkamo, Pekka Kemppainen Pyhäntä, Markku Rikula Vaala, Panu Jaakonaho Haapajärvi, Tarmo Turunen Kempele ja Markku Karjalainen/ Anita Mäkipelto siht.

Porotalousvaliokunta

MTK Pohjois-Suomen alueelta: Henri Hentilä Kuusamo, Mikko Tyni Taivalkoski ja Markku Karjalainen. MTK-Lapin alueelta: Matti Rissanen Sodankylä ja Kaija Kinnunen, Lapin ELY-keskuksesta: Hannu Linjakumpu ja Keijo Alan-ko Paliskuntain yhdistyksestä: Anne Ollila

Sosiaalivaliokunta

Liisa Myllylä Haapajärvi pj., Outi Piukkala Pyhäjoki, Riitta Kähkönen Kuhmo, Jorma Keränen Muhos, Jouko Käkelä Kuusamo, Tero Seppänen Vaala ja Markku Karjalainen/ Anita Mäkipelto siht.

Maa- ja ympäristövaliokunta

Urpo Heikkinen Kempele, Kimmo Kantomaa, Pekka Kumpulainen Kärsämäki, Pekka Lehto Rovaniemi, Pirkko Laitinen Utajärvi, Marjut Silvast Kajaani, Jukka Aula P-S MO, Kaija Kinnunen MTK- Lappi ja Tarja Bäckman siht.

Luomuvaiokunta

Samuli Leinonen Vaala, Ari Komulainen Vuolijoki, Päivi Ollila Haapavesi, Veli Hyttinen Pudasjärvi, Tommi Kallinen Ruukki, Lassi Keränen Hyrynsalmi, Tuomo Nurkkala Nivala ja Sirpa Törmikoski siht.

EDUSTAJAT

Liiton edustajina eri yhteisöissä ovat kertomusvuonna toimineet mm.:

MTK:n johtokunta

Eero Isomaa Nivala 1.12.2004 alkaen

MTK:n valtuuskunta

Varsinaisina jäseninä: Harri Peltola Puolanka, Jari Ahlholm Kärsämäki, Pekka Hallikainen Ylikiiminki ja Ari Varis Pyhäjärvi. Varajäseninä Pentti Keränen Paltamo, Liisa Myllylä Haapajärvi, Esa Karjalainen Vaala ja Antti Ollila Haapavesi.

MTK:n valiokunnat

Aluekehitysvaliokunta: Harri Peltola Puolanka

Maitovaliokunta: Eero Isomaa Nivala

Nautajaosto: Inga Manninen Yli-li

Sosiaalivaliokunta: Liisa Myllylä Haapajärvi

Luomuvaiokunta: Samuli Leinonen Vaala

Tuotantotalousvaliokunta: Jari Ahlholm Kärsämäki

Maaseutuyrittäjävaliokunta: Timo Hyvönen, Sotkamo

Perunavaliokunta: Janne Matinlauri Tyrnävä

Ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta: Urpo Heikkinen Kempele

TOIMIHENKILÖT

MTK-Pohjois-Suomi:

Toiminnanjohtaja:

Tarja Bäckman, agronomi
1.1.2014 -

Kenttäpäällikkö:

(Vuorotteluvapaalla 1.10.2014-)
Markku Karjalainen, agrologi
1.1.2001 -

Vs Kenttäpäällikkö:

Anita Mäkipelto, FM
22.9.2014 -

Järjestöagrologi:

Sirpa Törmikoski, agrologi (YAMK)
4.8.2008 -

Toimistosihteri:

Johanna Vaittinen, tradenom
1.3.2010 -

Timo Korhonen, agrologi

(toimivapaalla kansanedustajakauden ajan)

Maaseutuelinkeinojen kehittämisen tiedotus-, koordinaatio- ja aktivointihanke:

Hankevetäjä:

Anita Mäkipelto, FM
30.6.2011 - 30.8.2014

Maaseutukoordinaattori/ Hankevetäjä:

Tuija Korhonen, KM
2.9.2013 - 31.12.2014

Selvitystyön tekijä

Jari Vierimaa, agrologi
1.9.-30.11.2014

Toimiston siivouksesta on huolehtinut RTK-Palvelu Oy

JOHTOKUNNAN JÄSENTEN OSALLISTUMISET LIITON JOHTOKUNNAN KOKOUKSIIN VUONNA 2014

Johtokunnan jäsenet:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Yht.
Harri Peltola, pj	X	X	X	X	X	X	X	X	X	9
Jari Ahlholm, vpj	X		X	X	X		X	X		6
Urpo Heikkinen	X	X	X	X	X	X	X	X	X	9
Lassi Keränen	X	X	X		X	X	X	X	X	8
Pentti Keränen	X	X	X	X	X	X	X		X	8
Eliisa Kumpula	X	X	X		X		X	X		6
Inga Manninen	X				X	X		X		4
Liisa Myllylä	X	X	X	X	X	X		X		7
Tuomo Tamminen	X	X	X	X	X		X	X		7
Jaakko Rikkola, nuortenvk pj	X	X	X	X	X			X	X	7
Johtokunnan jäsenet, yht:	10	8	9	7	10	6	7	9	5	

TOIMINTA

LIITON TOIMINTA SÄÄNTÖMÄÄRÄISET KOKOUKSET

KEVÄTKOKOUS 29.4.2014 Haapaveden ammattiopisto, Haapavesi

Kokoukseen osallistui 29 yhdistyksestä 77 ja yhteisöistä 3 kokousedustajaa. Kokouksessa oli läsnä 93 henkilöä. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Mika Niku Haapavedeltä ja sihteeriksi kenttäpäällikkö Markku Karjalainen. Kokouksen pääpuhujana oli ympäristöjohtaja Liisa Pietola MTK:sta.

Kokouksen alussa palkittiin vuoden työssä oppimistilana Niemelän Hevostilan, yrittäjät Essi Alavuokila ja Mikko Niemelä.

Toiminnanjohtaja Tarja Bäckman esitteli liiton toiminnan ja vuosikertomuksen vuodelta 2013, kävi läpi tilinpäätöksen ja luki tilintarkastajien lausunnon. Kokous hyväksyi vuosikertomuksen, tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden johtokunnalle ja muille tilivelvollisille vuodelta 2013.

MTK-Pohjois-Suomen kevätkokouksen kokoustiedotteissa kerrottiin:

MTK Pohjois-Suomen puheenjohtaja Harri Peltola Puolangalta piti kokouksessa maatalouspoliittisen katsauksen. Valtioneuvosto on viimein saanut hyväksytyä Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman 2014-2020, joka sisältää kaikki tärkeimmät EU:n ja Suomen osarahoitteisen maatalouden tukijärjestelmät. MTK:n laskelmien mukaan maatalouden kaikkien tulotukien määrä laskee vuonna 2015 140 milj. euroa vuoteen 2013 verrattuna. Alustavat laskelmat uusien tukijärjestelmien tilakohtaisista tulovaikutuksista ovat karuja tuotantosuunnasta riippumatta. Tukien menetykset ovat tuhansia euroja keskimääräistä tilaa kohden.

Varmuudella voidaan sanoa, että tukiin liittyvä hallinnollinen taakka ei uudella ohjelmakaudella vähene. Etenkin ympäristökorvausjärjestelmän ja eläinten hyvinvointikorvauksen sisältö on todella monimutkainen ja saatava tuki ei pysty korvaamaan edellytetyistä toimenpiteistä aiheutuvia kustannuksia. Laskelmien mukaan ympäristökorvausjärjestelmän perustuen edellyttämien toimenpiteiden aiheuttama kustannus tiloille on n. 70 €/ha ja maksettavan perustuen suuruus tulee olemaan 55 €/ha. On syytä olettaa, että molempien edellä mainittujen tukijärjestelmien kattavuus viljelijöiden keskuudessa tulee merkittävästi alenemaan. Tukijärjestelmien monimutkaisuus tulee aiheuttamaan myös sen, että yhä suurempi osa tiloista tarvitsee asiantuntijoiden apua

tukihakemusten tekemiseen. Viljelijöiden oikeusturva on uudella tukiohjelmakaudella todella koetuksella.

Viime aikojen hyviin uutisiin kuuluu Metsä Groupin suunnitelma rakentaa biotuotetehdas Äänekoskelle. Tehdas on toteutuksessaan laajan mittakaavan konkreettinen osoitus biotalouden mahdollisuuksista Suomessa. Äänekosken tehdasinvestointi tulee parantamaan kuitupuun menekkiä myös Pohjois-Suomen alueella. Tällä tiellä on todellakin hyvä jatkaa ja pohjustaa muita hankkeita.

Raivaanko vai jätänkö liittymättä ympäristöohjelmaan? -kysymys tulee uudessa tilanteessa monen viljelijän mieleen, arvioi ympäristöjohtaja Liisa Pietola

Uusi maaseutuohjelma on juuri hyväksytty kansallisesti. Ympäristötoimilta odotetaan vaikuttavuutta. Ennen kaikkea viljelijöillä on oikeus odottaa ympäristön tilan parantamista toimenpiteillä, joihin heitä uudella ympäristökorvausohjelmalla kutsutaan tai nitraattiasetuksella haastetaan. Monille tiloille kynnyskysymykseksi on nousemassa lannan fosforin käyttökelpoisuuden nosto 100 prosenttiin. Käytännössä tämä tarkoittaa lannan levityspinta-alan lisäämistä.

Raivattu pelto päästää enemmän kasvihuonekaasuja ilmaan eikä pidätä ravinteita kuten vanha pelto. Siksi ympäristöpolitiikassa tulisi tukea ratkaisuja, jotka kannustavat viljelijöitä kunnostamaan ja viljelemään vanhoja peltoja. Pietolan mukaan lannan fosforin käyttökelpoisuuden nosto sadaksi prosentiksi luo sekä viljelijöille että ympäristölle turhaan uusia ongelmia.

Kasvava sato sitoo kaasuja ja ravinteita. Ympäristötoimien punainen lanka tulisi olla kasvun ja sen tarvitsemien rakennusaineiden riittävä tukeminen. Nollataseiden sijaan tulisi tavoitella ympäristön kannalta siedettäviä lannoitustasoja. Nyt kasvun rakennusaineita pyritään turhaan rajoittamaan. On yleisesti tiedossa, ettei kaikki lannan fosfori ole käyttökelpoista, koska kestää aikansa ennen kuin hajottajat tekevät työnsä maaperässä ja vapauttavat fosforin lannan kuidusta.

Esimerkki on osa suurempaa kokonaisuutta: Ympäristöpolitiikka vaikuttaa huomattavasti maatalouden toimintaedellytyksiin. Nopeat muutokset mm. ravinteiden laskennassa voivat tilalla johtaa ympäristön kannalta haitallisiin ratkaisuihin mutta olla välttämättömiä taloudellisen toiminnan kannalta. Eläinpaikkoihin on investoitu, eikä tuotantoa eli lannan määrää voida yltäkösti supistaa kuten lannan

fosforin käyttöä ympäristökorvausohjelmassa.

Toinen ajankohtainen esimerkki maatalouden toimintaedellytysten rajoittamisesta ympäristötoimilla, jotka voivat kääntyvät ympäristöä ja vastaan, on nitraattiasetuksen lannanlevityspäivämäärät.

Jos lannan levitys pyritään ohjaamaan syyslevityksen sijaan keväälle, riski maan tiivistymiselle on suuri. Tiivis maa puolestaan kasvaa huonosti ja haittaa vesien ja ilmaston suojelua.

SYYSKOKOUS 8.12.2014 Vaalan koulukeskus, Vaala

Kokoukseen osallistui 30 yhdistyksestä 125 kokousedustajaa ja yhteisöjäsenistä 4 edustajaa. Yhteensä kokouksessa oli läsnä 129 henkilöä. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Esa Karjalainen Vaalasta ja sihteeriksi järjestöagronomi Sirpa Törmikoski. Kokouksen maaseutupoliittisen katsauksen esitti MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila. Lisäksi hyväksyttiin liitolle vuoden 2015 talousarvio, yhdistysten jäsenmaksut ja toimintasuunnitelma.

MTK-Pohjois-Suomen syyskokouksen kokoustiedotteissa kerrottiin:

MTK Pohjois-Suomi katsoo, että valtiovalta ei ole tehnyt tarpeeksi maataloilta kohdistuvan ahdingon lievittämiseksi. MAVIn yksipuolisesti ilmoittama muutosta maataloustukien maksatusaikatauluun on saatu lievennettyä, mutta edelleenkin luvattuun maksatusaikatauluun ei voida olla tyytyväisiä. Maataloushallinto on viime päivinä tehnyt itse keittämänsä sopan korjaamisesta hyveen. Maatalojen on mahdotonta sopeutua nopeasti maksatusaikataulun muutokseen, etenkin, kun tukien taso muutoinkin on laskemassa ja meneillään olevan Venäjän vientikriisin vaikutukset tuntuvat kipeinä. Vuodesta 2015 on tulossa taloudellisesti synkkä maataloudelle. Se vaikuttaa myös aluelouuteen, maatalouskauppaan ja investointeihin. Kuntaliiton laskelmien mukaan esim. Nivalassa nyt suunniteltu muutos aiheuttaisi kunnan verotuloissa n. 350 000 € menetyksen v. 2015. Muita kuntia, joissa euromääräiset verotulomenetykset ovat suuria, ovat mm. Siikalatva (-230 000 €), Tyrnävä (-200 000 €) ja Siikajoki (-186 000 €).

Tukien maksatusaikataulun muuttaminen on yksi osoitus maatalouden hallinnollisen kuorman paisumisesta yli äyräittänsä. Uutena osoituksena tästä on kummallinen uusi tulkinta, jonka mukaan viisi vuotta yhtäjaksoisesti nurmella olleet lohkot luokitellaan pysyväksi nurmeksi, vaikka

ne olisi uudistettu välillä. EU:n maataloustukien viherryttämiseen sisältyy velvoite olla vähentämättä pysyviä nurmia yli 5 %. Näin ollen pellonkäytön muutokset ja esim. tuotantosuunnan muuttaminen karjatilasta kasvinviljelyyn tulisi mahdolltomaksi. Tulkinta on järjetön ja käytännölle vieras.

Suomi on EU:n suurin maitotuotteiden viejä Venäjälle. Ei ole hyväksyttävää, että Suomi ei saa EU:lta korvauksia Venäjän kauppapakotteiden aiheuttamista vahingoista, koska tuottajaosuuskunnat ovat vielä kyenneet puskuroimaan menetyksen suuruutta. MTK Pohjois-Suomen toimialue Pohjois-Pohjanmaalla ja Kainuussa on maan vahvin maidontuottaja-alue. 6 sentin lasku maidon tuottajahintaan aiheuttaa alueen tiloille arviolta 25 miljoonan euron tulonmenetyksen vuodessa. Pitäisi olla itsestään selvää, että yksittäisen elinkeinon joutuessa kärsimään kansainvälisen politiikan paineissa, yhteiskuntien ja EU:n tulee kantaa vauriot yhteisvastuullisesti. Suomen poliittinen johto ei tätä viestiä ole kyennyt riittävän selvästi esille tuomaan.

Venäjän vientikielto vaikuttaa myös muihin maatalouden tuotantosuuntiin. Vaikka siemenperunan viennissä erityislupia lienee mahdollista saada, ruokaperunan vienti Venäjälle on tukossa jo toisena vuonna peräkkäin. Suomi ei viime vuosina juurikaan ole vienyt lihaa Venäjälle, mutta muun Euroopan lihanviennin ruuhkautuminen on jo laskenut lihan hintaa Suomessa. Lihan- ja maidontuotannon kannattavuuden laskiessa myös rehujen kulutusta pyritään tiloilla optimoimaan ja samalla rehuviljan kysyntä laskee. Vientikiellon aiheuttamat vaikutukset ulottuvat siis kaikille maatalouden sektoreille.

Puheenjohtaja Juha Marttila syyttää EU:n komissiota ylimielisestä asenteesta pohjoista maataloutta kohtaan. Venäjän tuontikiellon aiheuttamat ongelmat maito-, sika- ja perunatiloille tiedostetaan, mutta yhteisvastuun nimissä jaetut avustukset on suunnattu muihin tarkoituksiin ja lähinnä Etelä-Eurooppaan, moittii Marttila.

Komissiolla on toimeenpanovalta maatalouspolitiikassa. Poliittikan toteutuksessa törmätään jatkuvasti esityksiin, jotka ovat käytännön viljelylle vieraita.

Esimerkiksi tavanomainen nurmenviljely uhataan asettaa pysyvien laidunten veroiseen asemaan, jolloin pelloille voidaan jatkossa asettaa erityisiä museointivaatimuksia. Tuoreessa muistissa on vielä komission yritys kieltää kyntö turvemailla, sanoo Marttila.

Komissio on kaiken lisäksi ylittänyt toimivaltansa, kun se on sekaantunut suomalaisten viljelijöiden sosiaaliturvaan. Maata-

louslomituksen toteutus on hyväksyttävä Brysselissä ja komissio on vaatimassa heikennyksiä nykyjärjestelmään. Lomitusten järjestämisen on oltava kansallisessa päätösvallassa jatkossakin.

Marttilan mukaan erityisen vaikea on ollut komission ympäristöosasto. Se on asettanut poikkeatilojen Suomen ympäristöohjelman valmistelussa ja vaatii kiristyksiä jo muutoinkin tukaliin ehtoihin. Rahaa sillä ei ole tarjota tulonmenetysten korvaamiseksi. Lisäksi sama osasto on toistuvasti kieltäytynyt keskustelemasta viljelijöiden kanssa suurpetojen aiheuttamista ongelmista ja paremmasta petopolitiikasta.

Suomen EU-politiikka tarvitsee ryhtiä. Tuleva näytön paikka on varmista, että Suomen maaseudun tarpeet otetaan huomioon komission valmistelussa yli 300 miljardin euron rahoituspaketissa.

Maaseutu tarvitsee investointeja liikenneväyliin. Myös maatalousyritykset kohtavat usein ongelmia rahoituksen saannissa. Uudesta rahoitusjärjestelmästä on ohjattava siivu maatalouden pääomahuoltoon, muistuttaa Marttila.

Tuleva vuosi on maataloilille vaikea. Valtion ja EU:n on toimittava, jotta elinkeino pärjää syvän suhdannekuopan ylitse. Julkista rahaa on niukasti, mutta sitäkin tarmokkaammin on ponnisteltava, jotta tukimaksut tulevat ajallaan, byrokratia väheene ja markkinat toimivat reilummin.

JOHTOKUNNAN KOKOUKSET

Johtokunta piti kertomusvuonna 9 kokousta. Joka kokouksessa käsiteltiin maatalous- ja järjestöpoliittisia kysymyksiä sekä monia maakunnallisia ja valtakunnallisia asioita. Käsiteltävänä oli myös sekä yhdistysten että yksittäisten jäsenten esille nostamia epäkohtia, asioita ja aloitteita. Johtokunta johtaa MTK Pohjois-Suomen toimintaa ja käsittelee myös liiton toimintaan liittyviä käytännön asioita. Kokouksissa oli esillä mm. seuraavia asioita:

17.-18.1.2014 Sotkamo

Kokouksessa käsiteltiin luottamushenkilövalinnat. Puheenjohtajaksi valittiin Harri Peltola Puolangalta ja varapuheenjohtajaksi Jari Ahlholm Kärsämäeltä. Edelleen kokouksessa valittiin jäsenet ja edustajat liiton toimielimiin sekä määriteltiin johtokunnan jäsenille vastuualueet ja – yhdistykset. Päätettiin perustaa uutena toimielimenä kuluttajavaliokunta. Johtokunta kävi kokouksessa kehittämisseskustelut kaikkien liiton vakinaisten toimihenkilöiden kanssa. Ajankohtaisissa maatalouspoliittisissa asioissa Eero Isomaa kertoi maaseudun kehittämissuunnitelman valmistelusta.

Hän kertoi, että uusi ympäristökorvausjärjestelmä voi laskea tukitasoja hyvinkin merkittävästi. Tuotantoon sidotun tuen leikkaus kohdentuu C-tukialueelle ja se on luvattu kompensoida kansallisella tuella. Kansallinen raha voi kuitenkin olla epävarmempaa kuin EU:lta tuleva raha. Tuki-järjestelmän yksinkertaistaminen ei tälläkään kertaa näytä onnistuvan. Muita asioita olivat mm. tuottajaliiton ja alueen metsänhoitoyhdistysten alueellinen neuvottelutilaisuus ja aloitteen tekeminen Pohjois-Suomen neuvottelukunnalle poroasiain neuvottelukunnan perustamisesta

20.2.2014 Helsinki

Johtokunta oli kokousmatkalla Helsingissä, jossa käytiin tapaamassa eduskunnassa Oulun vaalipiiriin kansanedustajia ja pidettiin kokous MTK:n tiloissa Simonkadulla. Seuraavana päivänä paluumatkalla vierailtiin Seinäjoella Atrian tuotantolaitoksilla ja tavattiin mm. A-tuottajien toimitusjohtaja Jari Leija.

Johtokunnan kokouksessa kuultiin MTK:n tutkimuspäällikkö Juha Lappalaisen katsaus uusien tukijärjestelmien valmisteluun, jossa kerrottiin mm. aktiivi-viljelijän yläikärajan poistumisesta, lfa-tuen eläintiheysvaatimuksen muuttumisesta ja ympäristökorvausjärjestelmän kohdentamisalueiden suunnittelusta. Kokouksessa käsiteltiin MTK Pohjois-Suomen lausunto Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman luonnokseen. Käytiin läpi alustava tilinpäätös vuodelta 2013. Keskusteltiin MTK:n johtokunnan kesäretken järjestelyistä. Tänä vuonna kesäretki suuntautui MTK Pohjois-Suomen alueelle. Keskusteltiin myös mahdollisten EU-vaali –aiheisten tilaisuuksien järjestämisestä.

20.3.2014 Muhos

Kokouksessa olivat läsnä valtuuskunnan jäsenet, joita evästettiin valtuuskunnan kokousta varten. Kokous oli tilinpäätöskokous, jossa perehdyttiin liiton tilinpäätökseen vuodelta 2013 ja hyväksyttiin tilinpäätös esitettäväksi yleiselle kokoukselle.

Maatalouspoliittisessa keskustelussa kuultiin, että maaseutuohjelman käsittely valtioneuvostossa viivästyy poliittisten paineiden takia. Eläinten hyvinvointituen sisältö on merkittävästi huonompi kuin odotettiin. Toimenpidevaatimukset ovat sellaisia, että tilojen sitoutuminen tukeen tulee heikentymään. Keskusteltiin myös ylimääräisten tukioikeuksien mitätöimisestä 2015 ja mahdollisuuksista käydä tukioikeuksilla kauppa tukialuerajojen yli. Ympäristötuen kohdentamisalueeseen tuli viime metreillä muutos, joka pienentää kohdentamisaluetta Oulun eteläpuolelta.

Kokouksessa valittiin MTK Pohjois-Suomen edustajat Oulun ja Kainuun alueellisiin riistaneuvostoihin.

Käytiin läpi Oulun toimijoiden remonttiasioita ja sijoituksiin liittyviä asioita.

16.4.2014 Kajaani

Kokouksessa käytiin läpi tilintarkastuskertomus ja toiminnan tarkastajien raportti kevätkokousta varten. Käsiteltiin kevätkokouksen asialista. Päätettiin, että kokouksen julkilausuman laatimisesta luovutaan yleiskokouksissa, koska niiden saama huomio tiedotusvälineissä on ollut vähäinen.

Maatalouspoliittisessa katsauksessa kuultiin maatalouslomitukseen tulossa olevasta uudistuksesta ja järjestelmän kovista säästöpainneista. maatalouden Uusi tukijärjestelmä tulee aiheuttamaan jopa 25 % tukien alenemisen tilatasolla. Tilamallilaskelmia tuki uudistuksen vaikutuksista odotetaan valtuuskunnan kokoukseen. Kuultiin kuulumisia P-P ELY:n asiakasraadin kokouksesta ja näkymiä valvontakäytännöistä.

Kuultiin, että MTK Pohjois-Suomen alueella järjestöuudistus on hyvin etenemässä. Vain MHY Kiiminki on päättänyt olla hakematta MTK:n jäsenyyttä.

9.6.2014 Rokua

Kokous pidettiin MTK:n johtokunnan kesäretken yhteydessä. MTK Pohjois-Suomen johtokunta tapasi MTK:n johtokunnan yhteisellä illallisella ja illanvietos-
sa.

Maatalouspoliittisessa katsauksessa kuultiin nitraattiasetuksen etenemisestä valtioneuvoston käsittelyyn. MTK on jättänyt asetuksen valmistelussa erivän mielipiteen. Asetus on monilta osin käytännölle vieras. Päätettiin laatia kannanotto lomitussasioista uudistusta valmistelevalle työryhmälle.

Johtokunta myönsi kenttäpäällikkö Markku Karjalaiselle hänen pyynnöstään vuoden vuorotteluvapaan 1.10. alkaen.

Suunniteltiin alustavasti osallistumista 4.9. Seinäjoella pidettävään viljelijöiden kuulemistilaisuuteen, jossa hallinnon ylin johto on viljelijänäkemyksiä kuuntelemassa.

Päätettiin osallistua MTK:n eduskunta-vaaliohjelman laatimiseen omilla näkemyksillä.

Käytiin läpi liiton talustilanne vuoden ensimmäisen kolmanneksen osalta.

2.9.2014 Oulu

Taloudellisen tiedotustoimiston (TAT) koululaisten yrityslyäkonseptia oli esitelmässä Jussi Ylitalo. Keskusteltiin MTK:n mahdollisuuksista osallistua maatilakokonaisuuden toteuttamiseen Oulun yritys-
lyään.

Maatalouspoliittisessa katsauksessa käytiin läpi Venäjän asettaman EU:n elintarvikkeiden tuontikiellon vaikutuksia. Etenkin maitosektorille asia on raskas, mutta peruna- ja sianlihapuolella Venäjän viennin vaikeudet ovat alkanet jo aiemmin. Päätettiin tiedottaa laajasti vientikiellon vaikutuksista tiloille. Päätettiin myös kutsua tapaamiseen alueen kansanedustajat.

Päätettiin järjestää MTK:n hallinnoiman kehittämishankkeen päätöseminaarina Pohjois-Pohjanmaalla korkeatasoinen maatalouden tulevaisuus –seminaari 3.11. Oulunsalossa.

Keskusteltiin henkilöstö- ja toimitila-asioista liittyen Markku Karjalaisen vuorotteluvapaaseen ja metsälinjan kenttäpäälliköiden toimitilojen sijoittumiseen liiton yhteyteen. Todettiin, että Oulun toimitilojen remontti on valmistunut.

24.9.2014 Kajaani

Kokouksessa hyväksyttiin MTK Pohjois-Suomen talousohjesääntö, jonka tilintarkastajat olivat edellyttäneet laadittavan.

Käsiteltiin luonnos uuden ohjelmakauden kehittämishankkeesta Kainuuseen ja Pohjois-Pohjanmaalle.

Päätettiin v. 2015 talous- ja toimintasuunnittelun lähtökohdista. Vaikka keskusliitto on edellyttänyt jäsenmaksuun 3 % korotusta, nykyisessä vaikeassa tilanteessa ei katsottu siihen olevan mahdollisuuksia ja päätettiin esittää yhdistyksille 1,5 % korotusta jäsenmaksuun.

Maatalouspoliittisessa katsauksessa kuultiin valtion kriisitukena varaaman 20 milj. euron kohdentamisneuvotteluista. MAVI on yksipuolisesti ilmoittanut, että tukimaksatukset uudella ohjelmakaudella siirtyvät merkittävästi myöhäisemmäksi kuin aiemmin.

10.11.2014 Oulu

Päätettiin hyväksyä Metsänomistajien liitto Pohjois-Suomi ry:n ostotarjous Lapin Metsämarkkinat Oy:n osakkeista.

Suunniteltiin osallistumista 25.11. Seinäjoella MAVI:n edessä järjestettävään mielenosoitukseen koskien tukimaksatusten siirtämissuunnitelmia.

Hyväksyttiin v. 2015 toimintasuunnitelma ja talousarvio syyskokoukselle esitettäväksi.

Keskusteltiin alueellisen metsävaliokunnan perustamisesta.

MTK:n valtuuskunnan jäsenet osallistuvat kokoukseen ja evästettiin heitä valtuuskunnan kokousta varten.

Kuultiin maatalouspoliittisessa katsauksessa neuvotteluista EU:n kriisituen saamiseksi kompensatona Venäjän viennin pysähtymisestä. Samaan aikaan kansallisia tukia ollaan leikkaamassa hallituksen aikaisemmin tekemien säästöpäätösten mukaisesti. Eläintensuojelulain valmisteluun liittyvää materiaalia on nähtävillä. Parsinavetoiden kielto on uudistuksen suurin uhka.

16.12.2014 Kajaani

Keskusteltiin kokousten pöytäkirjaamisen käytännöistä. Päätettiin päivittää liiton henkilövalintojen menettelytapaohje.

Maatalouspoliittisessa katsauksessa kuultiin, että maaseudun kehittämissuunnitelma on komissiossa hyväksytty 12.12.

Suunniteltiin kevään neuvottelukunnan kokousta.

Nautittiin jouluaateria ja kiitettiin johtokunnasta poisjäävää Harri Peltolaa hänen tekemästään työstä johtokunnan puheenjohtajana.

VALIOKUNTIEN KOKOUKSET

Nuorten valiokunta

Nuorten valiokunta piti vuoden 2014 aikana 4 kokousta.

Helmikuun järjestäytymiskokouksessa 3.2. Haapajärvellä kuultiin Intohimon vuoden lähettilääksi valitun Laura Mularin kertomana keskusliiton suunnitelmia tulevista teemavuoden tapahtumista sekä suunniteltiin mm. omaa alueellista toimintaa kuluvalla vuodelle.

Huhtikuun kokouksessa 10.4. Siikalatvan Kestilässä keskusteltiin mm. suunnitelluista SPV-seminaareista sekä käytiin läpi toukokuussa järjestettävää 4H-toimintapäivää.

Elokuun kokouksessa 22.8 Haapavedellä oli mukana vieraita lähialueiden nuorten kerhoista. Haapavedellä tehtiin mm. yritysvierailu Agronetin tiloihin sekä suunniteltiin syksyn Kesäkissa- turneeta ja osastoa Lasten Maatalousnäyttelyihin Pyhäjärvelle.

Joulukuun kokouksessa 11.12 Siikalatvan Kestilässä tehtiin mm. päätös vuoden maaseutunuoresta sekä suunniteltiin Joulutulien toteuttamista ja ideoitiin seuraavan vuoden toimintaa.

Kuluneen vuoden aikana valiokunnan jäseniä osallistui myös seuraaviin keskusliiton järjestämiin maaseutunuorten tapahtumiin: Kevätparlamentti 13-14.2.2014 Helsingissä sekä nuorten syysparlamentti 13-15.11.2014 Imatralla.

Luomuvaliokunta

Luomuvaliokunnan vuoden ainoa kokous pidettiin 10.2.2014. Pitopaikkana oli Siikalatvan Kestilä. Kokouksessa mm. suunniteltiin toimintaa vuoden ajalle ja päätettiin aloittaa yhteistyön tekeminen Itä- Suomen yhteisen luomuvaliokunnan kanssa. Kokouksessa kuultiin etänä MTK:n asiantuntija Ilkka Pohjamon pitämä luomun ajankohtaiskatsaus.

Sosiaalivaliokunta

Vuoden aikana pidettiin kaksi kokousta: 22.4. Maalaiskartano Pihkalassa Siikalatvalla ja 17.11. Hannuksen Piilopirtillä Tyrnävällä.

Huhtikuun kokouksessa vieraili Melasiamies Paula Pentikäinen kertomassa omaan tehtäväkenttäänsä kuuluvista ajankohtaisista asioista. Muita keskustelussa esille nousseita asioita olivat mm. kehysriihen säästöpäätösten vaikutus viljelijän sosiaaliturvaan, luopumistukihaikemusten määrän kaksinkertaistuminen vuonna 2013, maksullisen tuetun lomitukseen käytön erot kuntien ja tilojen välillä, lomittajien työajan määrittäminen, virkaajan ulkopuolisen päivityksen puuttuminen lomituksessa. Yhdistyksiin päin päätettiin tiedottaa viljelijän opintorahasäännöksistä. Pankkeja lähestytään keskustelutilaisuuksilla, jotta voitaisiin vaikuttaa tiukentuneeseen tilakauppojen lainoituksikäytäntöön.

Marraskuun kokouksessa kuulumme Juha Sirviön esitelmän Maaseudun Tukihenkilöverkon toiminnasta. Keskusteltiin tapaturmavakuutuslain uudistustyöstä. Muutamia poimintoja uudistustyöstä: korvattavat vahinkotapahtumat määritellään entistä tarkemmin, hylkäävät päätökset tulee perustella entistä paremmin, tarkkoja määräaikoja tulossa vahingon ilmoittamiseen ja korvaushakemuksen jättämiseen. Muita keskusteluissa esille nousseita aiheita olivat mm. aiempien lomitukseen kohdistuneiden säästöpäätösten peruminen, lomituskäytön uudistuksen siirtyminen, EU:n valtiontuki uudistuksen vaikutukset lomitukseen ja LUTU-lainsäädäntö. Tutustuttiin Melan ja liiton lomituksen asiakastytyväisyyskyselyiden tuloksiin. Lomituksen osalta keskusteltiin myös Siikalatvan yhteistoiminta-alueella liiton kokoonkutsuma yhteistyöpalaveri, johon osallistuivat paikallisen lomahallinnon, Melan ja MTK-yhdistysten edustajat. Palaverissa nostettiin esille tuottajien kokemia ongelmakohtia lomituksessa ja mietittiin mahdollisia ratkaisuja asioiden parantamiseksi. Suunniteltiin vuoden 2015 toimintaa, mm. lomituksen ajankoh-taispäivän järjestämistä. Päätettiin laatia valiokuntana kannanotto kahden lomapäivän lisäyksestä uuteen lomituskäytäntöön.

Kannanotto toimitettiin liiton johtokuntaan ja keskusliiton hyvinvointivaliokuntaan.

Porotalousvaliokunta

Valiokunta ei kokoontunut kertomusvuonna. Sen sijaan liittomme teki yhteistyössä MTK-Lapin kanssa aloitteen Pohjois-Suomen neuvottelukunnalle poroasiain neuvottelukunnan perustamisesta. Neuvottelukunnassa käsiteltäisiin porotalouden ja maatalouden yhteensovittamiseen liittyviä kysymyksiä. Em. problemaatiikkaan liittyviä asioita käsiteltiin useissa johtokunnan kokouksissa ja myös tapaa-misissa kansanedustajien kanssa.

Maa- ja ympäristöpoliittinen valiokunta

MTK:n maa- ja ympäristöpoliittinen valiokunta on Pohjois-Suomen Maatalous-tuottajain ja metsänomistajien Liittojen ympäristö- ja maapolitiittinen yhteistyöryhmä, jossa ovat edustettuna MTK-Lappi, MTK- Pohjois-Suomi sekä Pohjois-Suomen metsänomistajien liitto.

Maa- ja ympäristöpoliittinen valiokunta piti vuoden aikana kaksi kokousta. Kokouksissa keskusteltiin etenkin nitraattiasetuksen ja ympäristökorvausjärjestelmän valmistelutilanteesta.

Maaseutuyrittäjävaliokunta

Valiokunta piti kokouksensa 12. marras-kuuta. Kokouksessa vieraili HevosAgro – hankkeen vetäjä Heini Linatti kertomassa hankkeen toiminnasta ja tuloksista sekä esittelemässä Hevoset ja kunta – julkaisua. Esitys herätti keskustelua myös tulevasta aktiiviviljelijän määritelmästä ja maneesien asemasta kieltolistalle joutumisesta. Muita keskustelun aiheita kokouksessa olivat liikennelupauudistus ja maaseutuyrittäjiin kohdistuvat koulutusvaatimukset sekä energiaveroluokat ja – energiaveropalautukset. Liikennelupa-asioissa tarvitaan lisää tiedotusta niin liitto tasolla kuin valtakunnallisestikin. Keskusliiton maaseutuyrittäjälinjan toiminta on tehostunut ja myös liiton valiokunnan toimintaan tulisi tehostaa. Ensi vuonna kokoonnutaan vähintään kaksi kertaa ja sitoutetaan valiokunnan jäsenet paremmin mukaan toimintaan.

Kuluttajavalioikunta

Vuonna 2014 liitossa aloitti uutena valiokuntana toimintansa kuluttajavalioikunta. Järjestäytymiskokous pidettiin 31.3. pitopaikkana Rokua health & spa. Kokouksen aluksi kuultiin etänä MTK:n ruokakulttuuriasiamies Anni-Mari Syväniemen pitämä katsaus kuluttajatyön kokonaisuudesta. Muutoin kokouksessa keskityttiin suunnittelemaan valiokunnan toimintaa vuoden ajalle. Päätettiin mm. järjestää koulutusta yhdistysten kuluttajavastaaville sekä tehdä aloite keskusliittoon kuluttajatyön materiaaleihin liittyen. Lisäksi päätettiin hankkia liitolle uutta materiaalia kuluttajatyön tekemistä varten.

Vuoden toinen kokous oli 18.8 Oulun toimistolla. Kokouksessa suunniteltiin osallistumista mm. Ruukin Luomumarkkinoille sekä Tyrnävän Perunamarkkinoille. Lisäksi keskusteltiin kotimaisuuskampanjasta K-ryhmän kanssa ja lähiruuan käytön lisääntymisen haasteista.

Kolmas kokous pidettiin 6.10 Kajaanin toimistolla. Kokouksen pääaiheita olivat Ruokavisa ja mahdollisen yhdistysten kuluttajavastaaville suunnatun matkan toteuttaminen vuoden 2015 aikana. Lisäksi päätettiin kannustaa yhdistyksiä järjestämään hankinta-asioihin liittyvä tapaaminen kuntapäätäjien kanssa.

NEUVOTTELUKUNNAN KOKOUKSET

Vuoden 2014 aikana järjestettiin kaksi liiton alueen tuottajayhdistysten puheenjohtajien ja sihteerien neuvottelukunnan kokousta.

11.-12.2.2014 Sokos Hotel Eden, Oulu

Neuvottelukunnan kokouksessa suun-tauduttiin alkavaan nuorten vuoteen, intohimon vuoteen. Kokouksessa palkittiin vuoden Helmi-kilpailun voittaja, Limingan tuottajayhdistys. Myös muut kilpailuun osallistuneet yhdistykset kertoivat toiminnastaan yhdistysten vuoden hyvien kokemusten hengessä.

Kokouksessa puhuttiin vaikuttamisesta EU-tasolla ja järjestötoiminnan merkityksestä. Molemmista aiheista oli asiantuntija-alustukset.

Perehdyttiin myös järjestöuudistukseen ja tukipolitiikan näkyisiin.

14.-15.10.2013 Vuokatti, Sotkamo

Neuvottelukunnan kokouksessa perehdyttiin järjestöuudistukseen ja sen vaikutuksiin. Kuultiin asiantuntija-alustus tilusjärjestelyjen mahdollisuuksista ja eduista. Kokouksessa pureuduttiin järjestötoiminnan asioihin, mm. jäsenmaksuperusteiden päivittämistarpeeseen, jäsenrekisterin päivittämiseen ja järjestön v. 2015 tavoitteisiin. Toisena päivänä keskusteltiin maatalouspoliittisista asioista alustusten pohjalta ja perehdyttiin myös lomitukseen ja luopumistukijärjestelmän uudistukseen.

JUHLAT, RETKET JA TAPAHTUMAT

Vuosi 2014 oli MTK:ssa Maaseutunuorten vuosi, joka kulki nimellä Intohimon vuosi. Teemavuoden aloitustapahtuma pidettiin 24.-25.1.2014 Holiday Club Katinkullassa Vuokatissa. Tilaisuudessa oli paikalla liki 200 osallistujaa ympäri Suomen. Vuoden mittaan teemavuoteen liittyviä alueellisia tapahtumia järjestettiin yhdessä yhdistysten kanssa eri puolilla liiton aluetta. Teemavuoden yksi symboli oli erityisvarusteltu Valtra, joka valtakunnallisessa nimikilpailussa sai nimen Kesäkissa. Kesäkissa kiersi liiton alueella viikoilla 38 ja 40 ja oli mukana yhteensä 12 eri tapahtumassa.

20.1.2014 Järjestöuudistuksen palaveri Rokua health & spa Utajärvellä

Tammikuulla kokoonnuttiin keskustelemaan liiton alueella toimivien 17 metsänhoitoyhdistyksen kanssa edessä olevasta järjestöuudistuksesta. Paikalla oli liki 30 osallistujaa.

Kuntokurssi 28.-30.1.2014 Rokua health & spa Utajärvellä

Vuoden 2013 yhdistysten syyskokouksissa järjestettiin kuntokurssiarvonta, jonka palkintona oli kahden vuorokauden kuntoloma Utajärvellä, Rokua Spa & Health- kylpylässä. Mukana kuntokurssilla oli 42 henkilöä. Päivien ohjelmaan kuului erilaisia liikuntaryhmiä, rentoutumisharjoituksia sekä hierontaa.

Lomitusseminaari 25.2.2014 Rokua Health & Spa Utajärvellä

Lomituksen ajankohtaisiin asioihin puretuvassa ajankohtaispäivässä keskusteltiin mm. siitä, miten lomituspalvelusta saataisiin entistä parempi ja miten kysyntä ja tarjonta saadaan kohtaamaan parhaiten. Lisäksi kuultiin tietoisuuden lomituksesta. Melan edustajana oli Päivi Wallin. Seminaariin osallistui 52 henkilöä.

Luomupäivät 19-20.2.2014 Rokua health & spa Utajärvellä

Luomuviljelijöille järjestettiin yhteiset opintopäivät helmikuussa. Tilaisuuteen osallistui 82 henkilöä ja toteutuksessa oli vahvasti mukana myös liiton hanke.

SPV-infoja opiskelijoille yhdessä liiton hankkeen kanssa: 13.3. OSAO Muhos, 17.3. Ruukin maatalousopisto, 26.3. Haapajärven ammattiopisto, 19.9. KAO Seppälä. Tilaisuuksissa oli yhteensä 161 osallistujaa.

SPV-seminaari 4-5.4.2014 Hotelli Sani Kalajoki

Yhteistyössä RaisioAgron ja Melan kanssa järjestettiin maatalon sukupolvenvaihdokseen liittyvä seminaari Kalajoella. Seminaariin osallistui 18 nuorta tuottajaa.

4H- Kevätkirjaus 17.5.2014 Haapajärvellä

Yhteistyössä alueen 4H-toimijoiden kanssa järjestettiin toiminnallinen kisapäivä Haapajärvellä Ammattiopiston alueella. Päivän aikana lähes 130 nuorta kisaili erilaisissa tehtävissä.

Laitumelle lasku -tilaisuudet 20.5.2014 Muhos ja 24.5.2014 Kajaani

Lehmät päästettiin kevään osalta ensi kertaa laitumelle. Tilaisuus oli osa valtakunnallista, keskusliiton ja Valion yhteistyössä toteuttamaa laitumelle lasku-kampanjaa. Muhoksen tilaisuus järjestettiin Koivikon koulutilan navetalla ja Kajaanin tilaisuus Seppälän koulutilan navetalla. Tapahtumaa oli seuraamassa n. 450 henkilöä.

Metsäilmatat 24.5.2014 Ruokolahden lavalla Siikajoen Paavolassa sekä 19.9.2014 Naapurinvaaran huvikeskuksessa Sotkamossa

Liitto oli osaltaan mukana järjestelmässä maa- ja metsätalousyrittäjille suunnattuja ohjelmallisia iltamia Siikajoella ja Sotkamossa. Yhteensä kahden illan aikana ohjelmista ja tanssimusiikista oli nauttimassa n. 1800 osallistujaa.

MTK keskusliiton johtokunnan vierailu 9-10.6.2014

Keskusliiton johtokunta saapui liiton vieraaksi kesäkuulla. Päivien aikana ryhmä vieraili mm. Tyrnävällä perunanviljelytilalla, Haapavedellä ja Puolangalla maidontuotantotiloilla sekä Kärsämäellä Kopen tilalla, jossa vanha tuotantorakennus oli muutettu levytystudioksi.

Maaseutunuorten lentopalloturnaus 22.11.2014 Puolangalla

MTK- Pohjois-Suomi ja MTK-Oulaisten maaseutunuoret järjestivät maaseutunuorten lentopalloturnauksen MTK:n jäsenyhdistyksille lauantaina 22.11.2014 Puolangalla Paljakka-talossa.

Turnaus oli järjestyksessään 23. ja paikalle saapui 10 joukkuetta. Vuoden 2014 turnauksessa voiton vei MTK-Oulaisten joukkue.

Lentopallo-otteluiden lopputulokset 2014: 1.Oulainen, 2. Merijärvi 3. Nivala, 4. Liminka, 5. Lumijoki 6. Sotkamo 7. Haapavesi 8. Suomussalmi, 9. Paltamo ja 10. Haapajärvi.

KULUTTAJATYÖ

Kuluttajatyön osalta liitto oli vuoden aikana jollakin tasolla mukana useissa eri tapahtumissa, joissa kohdattiin kuluttajia ja lisättiin heidän tietoisuuttaan alkutu-

tannosta Suomessa. Osa tapahtumista toteutettiin yhteistyössä yhdistysten, erisidosryhmien tai liiton hankkeen kanssa. Väkirikkaimpia näistä olivat mm. erilaiset Päivä Maalla- tapahtumat sekä Lasten Maatalousnäyttely.

KANSANEDUSTAJIEN KUMMITILAVIERAILUT

Vuoden 2014 aikana jatkettiin kansanedustajien vierailuja heidän omilla kummimaatiloillaan. Toiminnasta saadut kokemukset olivat erittäin myönteisiä kaikkien osapuolten osalta.

C-ALUEEN TUOTTAJALIITTOJEN YHTEISTYÖ

Vuonna 2014 pohjoisen tukialueen eli C-alueen tuottajaliitot pitivät kaksi yhteistä kokousta. C-alueen tuottajaliittojen uudeksi puheenjohtajaksi kevään kokouksessa valittiin MTK-Pohjois-Savon puheenjohtaja Jarmo Nykänen ja uudeksi sihteeriksi MTK-Pohjois-Suomen toiminnanjohtaja Tarja Bäckman.

C-liittojen kevätkokous pidettiin MTK:n valtuuskunnan kokousta edeltävänä päivänä 22.4. Espoon Hanasaareissa. Kokouksessa oli paikalla 16 edustajaa. Kokouksen pääasioita olivat C-alueen omien henkilövalintojen lisäksi MTK:n järjestöuudistus. Kevään kokouksessa valtuuskunta käsittelee toisen kerran metsänhoitoyhdistysten tuloa MTK:n jäseneksi ja hyväksyi sen. C-alueen kokouksessa järjestöuudistuksesta käytiin perusteellinen keskustelu, jossa tuotiin esille mm. näkökulmia uudistuksen talous- ja jäsenyysvaikutuksista yhdistys- ja liittotasolla. Kokouksessa peräänkuulutettiin jäsenmaksumallin aukaisemista koko MTK-järjestössä ja jäsenmaksu-uudistuksen tekemistä kokonaisuudessaan. Todettiin, että metsän merkitystä tuottajayhdistysten jäsenmaksuperusteena ei ehkä uudistuksessa ole riittävän hyvin ymmärretty. Lisäksi kokouksessa käytiin keskustelua ajankohtaisesta maatalouspoliittisesta tilanteesta. Kokous vaati, että tilamallilaskelmia uuden tukijärjestelmän taloudellisista vaikutuksista on saatava valtuuskunnalle. Kokous kannatti yksimielisesti, että entiset C-alueen edustajat valtuuskunnan puheenjohtajistossa jatkavat eli Tommi Lunttila puheenjohtajana ja Harri Peltola varapuheenjohtajana.

Toinen C-liittojen kokous pidettiin hyvissä ajoin ennen syksyn valtuuskuntaa 7.11. Ylivieskassa. Osallistujia oli kokouksessa käsiteltiin MTK:n syksyn valtuuskunnan luottamushenkilövalintoja, MTK:n metsä-uudistusta ja siihen liittyvää taloustyöryhmän suunnitelmaa uudeksi jäsenmaksumalliksi sekä ajankohtaista maatalouspoliittista tilannetta. Kokouk-

sessä ajankohtaisista kysymyksistä alusti MTK:n johtokunnan varapuheenjohtaja Mauno Ylinen. Ajankohtaisista edunvalvontakysymyksistä kokouksessa käsiteltiin erityisesti maidontuotannon kansallisten ja EU:n kriisitukien neuvottelutilannetta sekä keinoja, joilla pystyttäisiin helpottamaan uuden ohjelmakauden tukimaksatusten siirtymisen vaikutusta tilojen talouteen. Kokouksessa tuotiin esille lihantuottajien ja mm. ruokaperunanviljelijöiden hankala tilanne. Korostettiin, että uuden tukijärjestelmän monimutkaisuus edellyttää viljelijöiden koulutukseen panostamista keväällä.

KOULUTUS

Peruskauraa 22.3.

Yhdistysten uusille puheenjohtajille ja sihteereille järjestettiin oma perehdytyspäivä Merilän Kartanossa Utajärvellä. Perusteista kertomassa olivat Markku Karjalainen ja Sirpa Törmikoski. Paikalla 12 henkilöä.

Yhdistyksen toiminnan kehittäminen

Hailuodon, Haukiputaan, linseudun, Kiimingin, Oulunseudun ja Ylikiimingin yhdistysten johtokunnille koulutusta järjestettiin 10.4. ja 19.11. Oulussa. Haapajärven, Kärsämäen, Nivalan ja Pyhäjärven yhdistysten johtokuntia kutsuttiin koulutukseen 20.11. Nivalaan.

Koulutuspäivien aikana pohdittiin yhdistyksen toimintaa paikallisena edunvalvojana, ammattiverkoston rakentajana sekä yhteistyön lisääjänä. Etsittiin keinoja kehittää paikallista edunvalvontaa ja kartoitettiin mitä muutoksia toimintaympäristössä tapahtuu. Johdattelijana toimi Tapani Laukkanen.

Tukikoulutustilaisuudet

EU-avustajille järjestettiin koulutustilaisuudet 10.3. Haapavedellä, 11.3. Muhoksella ja 12.3. Paltamossa. MTK:sta tilaisuuksissa oli luennoimassa Leena Ala-Orvola sekä asiantuntijat ProAgria Oulusta, Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun ELY-keskuksista sekä paikallisista maataloushallinnoista.

Viljelijöille järjestettiin liiton oman hankkeen ja YmpäristöAgro- hankkeen puitteissa EU-tukihakuun liittyviä infotilaisuuksia aikavälillä 12.3.-31.3., yhteensä 14 eri paikkakunnalla. Tilaisuuksissa olivat luennoimassa myös ProAgria Oulun ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen asiantuntijat sekä kuntien maaseutuelin-keinovanomaiset.

Yhdessä Kainuun maaseutuyritysten elinvoima –hankkeen kanssa järjestettiin 10 tuki-infotilaisuutta 17.3.-8.4. Tietoa jakoivat ELY-keskuksen, kunnan maatalousviranomaisten ja järjestön edustajat.

Tulevaa ohjelmakauden vaihtumista ja tukijärjestelmän muutosta ennakoitiin Kainuussa järjestämällä liiton hankkeen, Kainuun ELY-keskuksen ja kuntien maa-

seutuviranomaisten kanssa yhdeksän tuki-infoa 29.10-18.11.

TIEDOTUSTOIMINTA

Jäseniin pidettiin yhteyttä UutisJyvät lehden, sähköpostin ja eri tilaisuuksien kautta. UutisJyvät lehti ilmestyi vuoden aikana kaksi kertaa ja lisäksi jäseniloille lähetettiin MTK:n toimesta jäsenlehti Mainio neljä kertaa vuodessa. Sähköpostitse ryhdyttiin lähettämään neljännesvuositiedotetta yhdistysten kautta jäsenistölle.

Puolueisiin ja kansanedustajiin pidettiin yhteyttä usealla eri MTK:n tasolla. Liitto teki tiivistä yhteistyötä kaikkien puolue-ryhmien kanssa. Tiedotusvälineiden kautta välitettiin tiedotteita ja kannanottoja. Maakunnalliset ja paikalliset sanomalehdet julkaisivat artikkeleja ja juttuja maatalousyrittäjien asioista. Ajankohtaiset tapahtumat olivat sellaisia, että tiedotusvälineet olivat kiinnostuneita maatalouden uutisista. Eri maatalouden sidosryhmien tapaamisissa pidettiin maatalousyrittäjien etuja esillä.

Maaseudun organisaatioiden yhteistyöryhmänä toimi Pohjois-Pohjanmaalla maaseutuvisikko, johon kuuluivat Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, ProAgria Oulu, Suomen Metsäkeskus, MTK-Pohjois-Suomi ja MTT Ruukki. Se koontui kertomusvuoden aikana kolme kertaa. Neuvotteluissa käytiin läpi organisaatioiden ajankohtaisia asioita.

Maaseutuelinkeinojen kehittämisen tiedotus-, koordinaatio- ja aktiivointihanke

Liiton hallinnoiman hankkeen viimeisenä toimintavuotena jatkettiin aktiivista toimintaa ja pureuduttiin seuraaviin aiheisiin:

- luomu
- verotus
- maataloustuet
- maatilojen yhtiöittäminen
- maatilojen sukupolvenvaihdokset
- liikenneluvat ja ammattipätevyysvaatimukset
- pellon kasvukunto
- maatalouden tulevaisuuden näkymät ja maatilojen investointien rahoitus
- kuluttajatyö
- maaseutuammattien esillenostaminen
- BM-pienryhmätoimintaan
- EU-tason maatalouspolitiikka ja tulevan ohjelmakauden valmistelutyö

Teemoihin liittyen järjestettiin erilaisia tapahtumia, infoja ja opintomatkoja mm. maaseudun yrittäjille, maaseudun yritys-toiminnan rahoittajille, hanketoimijoille, kuluttajille, opettajille ja maaseutuammattihenkilöille. Esimerkkinä mainittakoon syksyllä järjestetty pankkisektorille suunnattu infokierto, jossa yhdessä ProAgrioiden, Ely-keskusten ja Melan

kanssa tiedotimme maatalouden tulevaisuuden näkymistä ja kävimme keskustelua maatalouden investointien merkityksestä alan kehittymiselle. Tilaisuuksia pidettiin kuusi ja pankkien maatalousrahoituksesta vastaavia henkilöitä oli kuuntelemassa viestiämme 80 kappaletta.

Vuonna 2014 toteutetut seminaarit:

- Maatalouden tulevaisuus – yhteinen päätösseminaari YmpäristöAgro II – hankkeen kanssa 3.11. Oulussa
- Kainuun maaseutuelinkeinojen teemaohjelman hankkeiden yhteinen päätösseminaari 28.11. Kajaanissa

Hankkeen toteuttamat opintomatkat:

- Kainuun hanketoimijoiden benchmarking –opintomatka Kasvua Hämeessä –teemaohjelman toimijoiden vieraaksi 20.-22.1.
- Opintomatka Okra-maatalousnäyttelyyn 3.-5.7.
- Kainuulaisten maaseutuelinkeinojen parissa työskentelevien opintomatka Pohjois- ja Etelä-Savoon 16.-17.10.

Hankkeessa tehdyt selvitystyöt:

- Sukupolvenvaihdosprosessi maatilalla - MTK-Pohjois-Suomen jäsenten kokemuksia ja mielikuvia maatilalla sukupolvenvaihdoksesta
 - Kainuun peltojen käyttö ja tulevaisuus
- Hankkeelle kuului Kainuussa Maaseutuelinkeinojen teemaohjelman koordinoiti, johon liittyviä palavereita ja tapaamisia oli vuoden aikana useita. Uuteen ohjelmakauteen valmistauduttiin tehokkaasti suunnitteleamalla muiden hanketoimijoiden kanssa seuraavan ohjelmakaudella toteutettava teemaohjelma alahankkeineen ja koulutautumalla uusiin toimintamalleihin kuten benchmarking –pienryhmätoimintaan. Pohjois-Pohjanmaalla varsinaista koordinoititehtävää ei ollut, mutta sidosryhmäyhteistyötä muiden hanketoimijoiden kanssa tehtiin tarpeen mukaan. Myös Pohjois-Pohjanmaalla valmistauduttiin uuteen ohjelmakauteen hanketoimijoiden tiiviillä yhteistyöllä.

Hankkeen järjestämiin tilaisuuksiin osallistui vuonna 2014 yhteensä noin 2000 henkeä.

Tämän me teimme v. 2014

MTK:n keskusliitto on listannut järjestön toiminnan keskeisiä saavutuksia vuonna 2014 seuraavasti:

Maatalous

EU:n maatalouspolitiikka

- Varmistimme uuden ohjelmakauden maataloustukijärjestelmiin mahdollisimman tasapuolisen kohtelun eri alueiden ja tuotantosuuntien välillä.
- Estimimme ympäristöohjelman pahimmat aluetason tukimenetykset kun saimme laajennettua ympäristökorvauksen kohden-tamisaluetta alkuperäisestä esityksestä.
- MTK:n ja Suomen aktiivisen toiminnan tuloksena maatalouden sijaisapuun liittyviin EU:n valtiontukisäännöksiin sisällytettiin kirjaus siitä, että perustelluista syistä sijaisavun aikaraja voi olla korkeampi kuin komission esittämä kolme kuukautta vuodessa.
- Saimme parannettua maaseutuohjelman sisältöä merkittävästi alkuperäisestä esityksestä. Esimerkiksi eläinten hyvinvointikorvauksen tasoja saatiin nostettua alkuperäisestä esityksestä.
- Vaikutimme maatalouden investointi-ohjelmaan niin, että tukiehtoja yksinkertaistettiin, suunnitelmien kustannukset alenivat ja pienistä korkotukilainoista luovuttiin.
- Vaikutimme ja viestimme aktiivisesti maatalouden kriisitukien saamiseksi Venäjän tuontikiellon johdosta. Vaikka EU:n ja Suomen kansallisen budjetin kautta maksettavat tukisummat jäivät pieniksi, EU-kriisitukea saatiin maidolle ja pystyimme kohdentamaan kansallista tukea myös sianlihan tuotannolle vaikeassa budjettitilanteessa.
- Saimme vuoden 2015 kansallisen tuen ratkaisun loppuvaiheessa lisäystä tukeen kohdennettavaan määrärahaan.
- Pystyimme aikaistamaan maaseutuviraston suunnitelmaa vuoden 2015 tukien maksatusaikatauluista.
- Tiedotimme ja tuotimme materiaalia maatalouspolitiikan uudistuksesta ja muuttuvista tukijärjestelmistä jäsenistölle.
- Tiedotimme päättäjille ja olimme aloitteellisia maatalouden ja porotalouden yhteensovittamisen ongelmien esille tuomisessa (MTK Pohjois-Suomi).

Hallinnollisen taakan keventäminen

- Järjestimme syyskuun alussa Seinäjoella viljelijätilaisuuden hallinnollisen taakan kasvusta. Teimme MMM:n ylimmälle johdolle ja medialle selväksi, että viljelijöiden mitta byrokratian lisääntymisen suhteen on nyt täynnä. Ministeriö selvitti vastaukset MTK:n esittämiin kysymyksiin. Keskustelu maataloushallinnon keventämisestä saatiin avattua tulevia vaaleja ja

uutta hallitusta ajatellen. Ympäristölupa-järjestelmää luvattiin keventää, peltolohkorekisterin kehitystarpeita selvittämään asetettiin työryhmä ja pienistä takaisinperinnöistä luvattiin luopua.

- Saavutimme yksinkertaistamista ja joustavuutta luonnonhaittakorvauksen, ympäristökorvauksen ja kansallisten tukien sisällyksessä sekä investointituissa.
- Tuottajayhdistystemme nimeämät EU-avustajat autoivat jäseniämme tukihakemusten täyttämässä.

Maataloustuote- ja tuotantopanosmarkkinat

- Keräsimme viikoittain maataloustuotteiden ja tuotantopanososten markkinatietoa, jota välitimme viljelijöille Maaseudun Tulevaisuudessa. Näin paransimme viljelijöiden tietoisuutta vallitsevasta markkinatilanteesta.
- Ajamamme kilpailulainmuutos koskien päivittäistavarakauppaa tuli voimaan 1.1.2014
- Olimme vuoden alussa mukana perustamassa yhdessä PTY:N ja ETL:n kanssa elintarvikeketjun kauppatapalautakuntaa.
- Haimme TUKES:ilta poikkeusluvan neonikotinoidi-pohjaisilla peittausaineilla peitatus öljykasvinsiemen käyttöön vuosina 2014 ja 2015. Luvan ansioista suomalainen öljykasvintuotanto turvattiin EU-kiellosta huolimatta.
- Tuotimme Aitoja makuja II-hankkeen avulla yrittäjille ohjeistuksen suoramyynnin ja elintarvikkeiden jatkojalostuksen aloittamiseen ja lisäsimme jäseniemme tietoisuutta suoramyynnin mahdollisuuksista monin eri keinoin
- Olimme aktiivisena toteuttajana MMM:n rahoittamassa Kestävät hankinnat - hankkeessa, jossa kahdeksalla pilottipaikkakunnalla kehitettiin toimintamalleja sekä järjestettiin koulutus- ja verkostoitumistilaisuuksia tuottajille ja ruokapalvelupäättäjille lähiruuan lisäämiseksi julkisiin ruokapalveluihin.
- Teimme mallisopimuksia jäsenillemme ja lisäsimme koulutuksen kautta heidän sopimusoikeustietämystään. Sopimusmallit ovat saatavilla jäsenverkko Repussa.
- Tuotimme aineistoa, jonka avulla alueja tilatasolla on mahdollista seurata yksikötason tuotantopanoskustannuksia ja niiden vaihtelua.
- Uudistimme jäsenverkko Repussa olevan maataloustuotteiden markkinahintaseurannan luettavampaan ja toimivampaan muotoon.
- Toteutimme avomaavihannesten menekinedistämistyötä ja mainontaa viljelijöiltä

kerätyillä varoilla radiossa ja Facebookissa.

- Olimme keskeisenä toimijana toteuttamassa yläasteikäisten koululaisten Ruokavisan pilotointia viiden maakunnan alueella. Visan tavoite on kertoa koululaisille ruuantuotannon vastuullisuudesta ja lisätä ruuan tuottajien ja tekijöiden arvostusta. Siihen osallistui 2014 yli 2000 yläasteikäistä. Vuonna 2015 toiminta laajenee valtakunnalliseksi.
- MTK:n tyyppinavettahanke tuotti yhden robotin navettainvestoinnin rakennus-, rakenne- ja kustannustiedot jäsenten vapaaseen käyttöön.
- Suomessa valmistellaan uutta hankintalakia EU:n hankintadirektiivin pohjalta. MTK on vaikuttanut aktiivisesti uuden lain sisältöön ja jatkanut viestintä- ja valistus-työtä paikallisen lähiruuan aseman vahvistamiseksi julkisissa hankinnoissa.

Metsätalous

- Vaikutimme valtioneuvoston metsäpoliittisen selonteon pohjalta valmistellun Metsästrategia 2025:n laadintaan. Uuden strategian tavoitteet korostavat tavoitteidemme mukaisesti entistä enemmän metsien aktiivista ja monipuolista käyttöä, alan uudistumista ja kilpailukykyä sekä parempia edellytyksiä aktiivisen ja yritysmäisen metsätalouden harjoittamiselle.
- Vaikutimme MMM:n asettaman kestävä metsätalouden rahoituslainsäädännön kokonaisuudistusta valmisteleavassa työ-ryhmässä. Pystyimme vaikuttamaan työryhmän esityksessä tukijärjestelmän yksinkertaistamiseen, kannustavuuden ja vai-kuttavuuden lisäämiseen sekä turhan säätelyn purkamiseen. Vaikutimme erityisesti siihen, että taimikon varhaishoitoa esitettiin uudeksi tuettavaksi työläjäksi samoin kuin siihen, että tukivoyhykkeet säilyivät esityksessä.
- Lausunnoissaan kestävä metsätalouden rahoituslainsäädännöstä korostimme mahdollisimman yksinkertaista ennakkoha-kemusmenettelyä, Pohjois-Suomen olosuhteiden huomioimista tukijärjestelmässä ja joustavaa siirtymistä uuteen lakiin niin, että katkos rahoitusjärjestelmässä pystyttäisiin välttämään. Eduskunta teki esittämiämme korjauksia sekä edellytti lausumassaan, että tuki Pohjois-Suomen vajaatuottoisten metsien uudistamiselle otetaan erillisen valmistelun jälkeen mahdollisimman pikaisesti käyttöön. Laki hyväksyttiin eduskunnassa 15.12.2014. Uusi kemera-tukijärjestelmä voidaan ottaa Suomessa käyttöön vasta kun Euroopan komissio hyväksynyt sen.

Tämän me teimme v. 2014

MTK:n keskusliitto on listannut järjestön toiminnan keskeisiä saavutuksia vuonna 2014 seuraavasti:

- Vaikutimme PEFC-metsäsertifiointistandardin päivitystyöhön niin, että standardi tuli aiempaa selkeämmäksi. MTK piti huolta myös siitä, etteivät uudet vaatimukset aiheuta merkittäviä lisäkustannuksia metsätalouden harjoittamiselle. Uudistettu standardi otetaan käyttöön vuonna 2016
- Valtioneuvosto päätti 5.6.2014 METSO-ohjelman jatkamisesta vuosille 2014-2025. Aloitteestamme periaatepäätöksen mukaan ohjelman toteutuksen resurssit kohdennetaan niin, että eri toimenpiteitä voidaan toteuttaa tasapainoisesti metsänomistajien tarpeita ja valinnan-vapautta kunnioittavalla tavalla.
- Paransimme metsäalan koulutusta ja vetovoimaa vaikuttamalla muun muassa Kansallisen metsäohjelman koulutustyöryhmässä, metsätalouden koulutustoimikunnassa, metsäalan tutkintotoimikunnissa sekä Metsä puhuu -hankkeessa.
- Toteutimme järjestöuudistuksen, jossa metsänomistajain liitot lakkautettiin. Kehitimme järjestön metsäedunvalvontaan ja osallistuimme metsänhoitoyhdistysten toiminnan laadun kehitystyöhön.
- Kehitimme uuden tavan toteuttaa alueellinen metsäsertifiointi ja perustimme uuden Kestävän metsätalouden yhdistyksen yhdessä yhteistyökumppaniemme kanssa.
- Suunnitelimme ja toteutimme jäsenverkko Reppuun uuden puukaupan hintaseurantajärjestelmän.
- Työskentelimme aktiivisesti Luonnonvarakeskuksen puukaupallisten tilastojen parantamiseksi. Tuellamme saatiin aikaiseksi mm. neljännesvuosittainen virallinen energiapuun hintaseuranta.
- Osallistuimme maa- ja metsätalousministeriön puumarkkinatyöryhmän työskentelyyn. Olimme ideoimassa MMM:n Pöyry Management Consulting Oy:ltä tilaamaa hanketta "Biotalousinvestointien puuraaka-ainehuollon varmistaminen" sekä kehitämme uusia toimintamalleja "rungonosahinnoittelu" ja "korjuuvalmis leimikko" puukaupan toimivuuden parantamiseksi
- Vaikutimme Suomen metsäkeskuksen organisaatiouudistukseen ja lakiin metsäkeskuksesta niin, että metsäkeskuksen toiminta olisi asiakaslähtoisempää. Vaikutimme niin, että Metsään.fi portaalia kehitetään metsätalouden asiointiportaalksi, joka on metsänomistajille maksuton.
- Komission pitkään valmistelemaat, vuoteen 2020 ulottuvat EU:n maa- ja metsätalouden valtiontuen suuntaviivat hyväksyttiin kesällä. Suuntaviivat määräävät minkälaisia kansallisia metsätukia jäsenmaat voivat maksaa muodostaen näin viitekehyksen Suomen KEMERA-

tukijärjestelmälle. MTK:n ja Suomen aktiivisen vaikuttamisen ansiosta suuntaviivoihin saatiin useita merkittäviä parannuksia prosessin aikana. Vastoin komission alkuperäistä esitystä lopullisiin suuntaviivoihin kirjattiin muun muassa metsätoimenpiteiden sisältämän työn korvausmahdollisuus, mahdollisuus maksaa energiapuun korjuulle tukea, hirvituhojen kansallisen korvausjärjestelmän jatko, yleisessä käytössä olevien metsäteiden tukitason nosto 100 prosenttiin sekä yksittäisten metsätukien julkisuusvaatimuksen rajoittaminen vain yli 200 000 euron tukiin.

- Puupohjaisten kehittyneiden biopoltoaineidenkäyttöä tukevan ILUC-direktiivin (Indirect LandUse Change) käsittely jatkui neuvostossa ja parlamentissa. MTK oli aktiivisesti vaikuttamassa metsänomistajille tärkeiden kirjausten edistämiseksi sekä ministerineuvoston että Euroopan parlamentin kannanmuodostuksen yhteydessä. Näitä olivat puupohjaisten raaka-aineiden hyväksyminen kehittyneiden biopoltoaineiden raaka-aineksi ja niihin pohjautuvien biopoltoaineiden tuplalkenta, biopoltoaineille asetettävien uusien kestävyysvaatimusten estäminen sekä kunnianhimoinen ja sitova tavoite kehittyneille biopoltoaineille.

Maaseutuyrittäjyys, verotus ja sosiaalipolitiikka

- Vahvistimme verkostoitumista järjestämällä valtakunnallisen Yrittäjän päivän juhlan. Juhlissa toimimme esille maaseutuyrittäjyyttä.
- Valmistelimme energiatavoitteemme vuoteen 2040, johon mennessä Suomen tulee olla laskennallisesti energiaomavarainen.
- Saimme turpeen energiaveron korotuksen poistettua ja periaatepäätöksen metsähakkeen tuen korottamiseen.
- Vaikutimme hevosalaa koskettavien säädösten valmisteluun. Mm. nitraattiasetuksen uudistuksessa pystyimme saamaan myös hevosalaa koskettaviin kohtiin muutoksia parempaan suuntaan.
- Lisäsimme maaseutumatkailun näkyvyyttä kiinteällä yhteistyöllä toimialaorganisaatioiden (Lomalaidun ry, Suomen Maaseutumatkailuyrittäjät ry) kanssa. Uusi maaseutumatkailun sähköinen myyntikanava Matkamaalle.fi avattiin Kotimaan matkailumessujen yhteydessä huhtikuussa. Sivustoa hallinnoi Lomalaidun ry ja sivusto tarjoaa maaseutumatkailuyrittäjille mahdollisuuden nostaa esille parhaat maaseutumatkailutuotteet ja -palvelut selkeänä kokonaisuutena yhdessä osoitteessa.

- Hyvinvointivaliokunta järjesti viidennen Työhyvinvointipäivät Tampereella. Työhyvinvointipäivien pääteemat olivat hyvinvoin-tiyrityttöisyys ja sukupolvien vaihtuminen.
- Olemme aktiivisesti mukana Työterveys ja maatalous Suomessa 2014-tutkimuksessa, joka käynnistyi syksyllä 2014. Tutkimustulokset julkaistaan loppuraportissa vuonna 2015. Tutkimustulosten perusteella Työterveyslaitos muun muassa tulee antamaan suosituksia ja tuottaa ohjeita työelämän eri toimijoille työhyvinvoinnin edistämiseksi.
- MTK, LähiTapiola ja Mela tuottivat yhteistyössä kuusi maatalan turvallisuudesta ja vahinkojen ennaltaehkäisystä kertovaa Turvallinen maatala -videota. Videoilla tartuttiin maatilaturvallisuuden ja tuottajien työhyvinvoinnin eri teemoihin, tuottajien omasta näkökulmasta katsottuna.
- MTK oli mukana kehittämässä Maaseudun tukihenkilöverkon toimintaa ohjausryhmän jäsenenä.
- Ympäristöasiat ja maankäyttö
- Olimme aktiivisia ympäristölupaprosessien keventämiseen tähtäävässä keskustelussa. Tuloksena ympäristöministeriössä käynnistettiin työ hallinnonalan lupa- ja arviointimenettelyiden sujuvoittamista ja tehostamista koskevien vaihtoehtojen arvioimiseksi. Vuonna 2012 jättämämme aloite eläinsuojien ympäristölupakäytäntöjen keventämisestä eteni osana ympäristön-suojelulain uudistusta eduskuntakäsittelyyn.
- Työskentelimme aktiivisesti soidensuojelutyöryhmässä. Suokohteiden lopullisessa valinnassa peräänkuuluttimme muun muassa vapaaehtoisuutta, täyden korvauksen periaatetta ja kohteiden lainmukaisia rajoituksia. Työmme tuotti tulosta: Työryhmä kartoittaa keväällä 2015 ympäristöministeri Grahn-Laasosen toimesta vapaaehtoisten suojelutoimien käytön lisäämisen mahdollisuutta.
- Saimme nitraattiasetuksen muotoon, joka toimii maataloudessa.
- Kävimme keskustelua Baltic Deal –hankkeen jatkosta. Saimme yhteistyökumppaneidemme kanssa ympäristöministeriöltä kaksivuotisen rahoituksen Lohkon ominaispiirteet huomioiva ravinnekuormitusmallinnus ja sen kehittäminen (LOHKO) -kehittämisprojektille.
- Nostimme EU:n energia- ja ilmastopaketin kansallisen käsittelyn yhteydessä esille selkeän tiedonpuutteen maankäytön hiilinieluisuudesta ja päästöistä. Tämä tunnustettiin ja ilmastotavoitteiden asettamiseen otettiin aikalisää. Samalla maatalouden mahdollisuudet päästövähennyksiin nähtiin rajalliseksi. Saimme tukea maatalouden vaikealle asemalle päästövähennys-

Tämän me teimme v. 2014

MTK:n keskusliitto on listannut järjestön toiminnan keskeisiä saavutuksia vuonna 2014 seuraavasti:

ten toteuttajan tutkijatahoilta, joiden kanssa kävimme aktiivisesti keskustelua.

- Ympäristöjohtaja Liisa Pietola toimi Euroopan tuottaja- ja osuustoimintajärjestö Copa-Cogecan ympäristöryhmän puheenjohtajana. Tämä antoi MTK:lle arvokasta tietoa ja vaikuttamismahdollisuuksiamme EU-komission ja parlamentin ympäristö-asioiden valmistelutyöhön

Järjestöasiat ja viestintä

- Toteutimme MTK:n metsäorganisaatiota koskevan järjestöuudistuksen siten, että uudistuksen eri osa-alueet olivat valmiina vuoden 2015 alussa.

- Annoimme yli 90 lausuntoa ministeriöiden valmisteleviin lakialoitteisiin ja osallistuimme useisiin kymmeniin ministeriöiden työryhmiin sekä eduskunnan valiokunta-kuulemisiin. Lausunnoista käy ilmi järjestömme kannat.

- Julkaisimme 260 uutista ja tiedotetta, neljä Mainio-lehteä, yhdeksän MTK-Viesti ja kahdeksan Metsä uutiset -luottamushenkilöuutiskirjettä ja järjestimme toistakymmentä mediatapaamista ajankohtaisista edunvalvontateemoistamme.

- Järjestimme Stop turhalle byrokratialle -tilaisuuden ja mielenosoituksen Mavi:n tukiviivästyksiä vastaan Seinäjoella.

- Järjestimme maaseutunuorten Intohimon teemavuoden, joka onnistui tavoitteissaan. Se kokosi maaseutunuria yhteen ja toi runsaasti positiivista julkisuutta maaseudun elinkeinoille.

- Neuvottelimme uusia etuja jäsenille.

- Julkaisimme laatuaan toisen kotimaisen ruuan arvo- ja asennetutkimuksen, jonka julkistimme sadan hengen sidosryhmätilaisuudessa. Tutkimus keräsi paljon mediahuomioita ja jaoinme sitä aktiivisesti sidosryhmillemme, mm. päättäjille ja medialle.

- Tuotimme eurovaaliedokkaille taustamateriaalia. Teimme painetun vaaliesitteen ja verkkosivut maa- ja metsätaloudelle keskeisistä tavoitteista. Olimme mukana useiden eurovaalipaneelikeskustelujen järjestelyissä.

- Järjestimme suomen Suurimman ruokatahtuman, kotimaista ruokaa ja oluita markkinoivan Herkkujen Suomen neljättä kertaa Helsingin Rautatien torille. Tapahintaan osallistui 53 000 henkilöä, lähes sata näytteilleasettajaa ja pitkälle toistastaa kauppojen, ravintoloiden ja ruokapalvelujen sisäänostajaa.

- Kasvatimme verkkosivujemme kävijämääriä 38 000 kävijällä vuodesta 2013. Kaikkiaan järjestön eri sivuilla vieraili 275

000 eri kävijää. Sivuja ladattiin kaikkiaan 638 000 kertaa. Verkkosivustomme on merkittävä tietolähde jäsenkuntamme lisäksi poliittisille päättäjille, virkamiehille, medialle sekä opettajille ja oppilaille.

- Uudistimme keskusliiton sivut ja Repun elokuussa älypuhelimilla ja tableteilla helpommin katsottaviksi. Uudistus tuplasi sivuston mobiilikäyttäjien määrän.

- Suunnittelimme ja toteutimme MTK:n eduskuntavaalimateriaalit, mm. esitteen ja verkkosivuston.

- Tuotimme päiväkotikäisille ja pienille alakoululaisille soveltuvan Maallapuuhakirjan ja avasimme esitemateriaalien verk-kokaupan jäsenyhdistystemme käyttöön

- Kampanjoimme yhdessä yhteistyökumppaniemme (SLC, ProAgria, Suomen Elintarviketyöläisten Liitto SEL, Meijerialan ammattilaiset MVL, Agronomiliitto ja Ruokatieto) kotimaisen ruuan ja ruuantuotannon työpaikkojen puolesta iskulauseella: "Valitse kotimaista. Nyt jos koskaan." Kampanja pyöri syksyllä radiossa, sosiaalisessa mediassa. Osana kampanjaa lähetimme myös kirjeen kuntapäättäjille. Radiokampanja sai MTV Median teke-mässä huomioarvotutkimuksessa kaikilla mittareilla selkeästi paremmat tulokset kuin muut vastaavan mittaluokan kampanjat keskimäärin. Tutkimuksen mukaan joka kolmas suomalainen muisti kuulleen-sa radiokampanjamme mainoksia. Mainoksia kuulleista peräti 82 prosenttia piti niissä kerrottua tietoa hyödyllisenä ja lähes puolet koki mainosten parantaneen heidän mielikuvaansa kotimaisesta ruuasta. Sosiaalisen median kampanjassa kerroimme piirroskuvin ruuantuotantomme vastuullisuudesta ja raaka-aineiden korkeasta laadusta
- Otimme myös osaa Suomalaisen Työn Liiton, Keskon ja suomalaisomisteisten yritysten Sinivalkoinen Jalanjälki -kampanjan valmistelutyöhön.

Järjestökoulutus ja koulutuspolitiikka

- Lisäsimme verkkokoulutusta ja teimme uusia kurssisisältöjä verkkoon
- Aloitimme reaaliaikaiset verkkoluennot ajankohtaisista edunvalvontateemoista

- Uudistimme maa- ja metsätalouso-piske-lijoiden koulutustilaisuudet kahdeksi isoksi konferenssiksi

- Toteutimme luottamushenkilöiden Media-lähettiläsvalmennuksen
- Käynnistimme MTK:n järjestöuudistukseen liittyvän Metsälinjan muutosvalmennuksen

- Valmensimme tuottajaliittojen johtokuntia liittojen tilaustyönä

- Käynnistimme tuottajaliittojen koulutusvastaavien koulutustiimitoiminnan ja pedagogisten taitojen kehittämisen

- Järjestimme MTK:n valiokuntien kehittämisseminaarit

- Kehitimme MTK:n valiokuntien toimintaa yhteisödynaamisien menetelmin kysynnän mukaan

- Saimme vaikutettua, että perusopetuksen valtakunnallisissa perusteissa mainitaan entistä vahvemmin yrittäjyys laajalajaisena osaamisena läpi opetuksen alakoulusta yläkouluun. Perusopetuksen sisällöissä kirjattiin entistä kuvaavammin ja käytännönläheisemmin kestävän ruoka-järjestelmän tavoitteita.

- Ammattikoulutuksen tutkintojärjestelmää uudistavassa työryhmässä saimme vaikutettua, että näyttötutkintojärjestelmässä huomioidaan luonnonvara-alojen työlle tyypillinen itsenäisenä yrittäjänä toimiminen sekä alalle tyypilliset pitkät tuotantopro-ssit. Saimme vaikutettua, että maatalousala ja metsäala saivat rahoituksen tulevaisuuden osaamista kartoittavassa hankkeissa.

- Puolustimme opetusmaatiloja ja -metsiä työelämälähtöisinä oppimisympäristöinä eri foorumeilla. Kannustimme laadukkaaseen työssäoppimiseen osallistamalla yhteistyössä maaseutuopistojen ja MT-liittojen kanssa maatalousalan työssäoppimispaikkojen palkitsemiseen.

- Kannustimme taitavia eläintenhoitajia palkitsemalla Ammattitaitokilpailujen SM-kilpailuissa eläintenhoitolajin voittajan.

- Vaikutimme kymmenessä vihreiden elinkeinojen kannalta tärkeässä tutkinto-toimikunnassa vastaamalla osaltamme näiden alojen näyttötutkintojen järjestämisestä ja valvonnasta sekä tutkintotoiminnan johtamisesta ja ohjaamisesta sekä vahvistamalla tutkintosuoritusten arvioinnit ja antamalla todistukset.

Huoltovarmuus

- Tuotimme alkutuotantopoolissa maatilojen varautumista palvelevan Turvallinen tila -oppaan, joka jaettiin 45 000 maatilalle.

- Valmistelimme maatilojen varautumiskoulutuksen uuden toteutusmallin alueellisissa työpajoissa yhteistyössä Maanpuolustuskoulutus ry:n ja Huoltovarmuuskeskuksen sekä maatilojen varautumistoiminnassa mukana olevien eri tahojen kanssa.

Atrialaisten yhtiöiden vuosi 2014

Atrian viime vuoden toiminnan keskiössä oli edelleen perusliiketoiminnan kannattavuuden parantaminen, liikevaihdon kasvattaminen kannattavien tuotteiden ja uutuuksien kautta sekä Venäjän liiketoimintojen tervehdyttäminen. Tavoitteet etenivät Suomen ja Skandinavian osalta, mutta Venäjän kehitys oli edelleen pettymys. Erityisen ilahuttavaa oli liikevaihdon merkittävä kasvu kotimaassa niin että liiketulos jopa hieman koheni sekä Skandinavian liiketoiminnan kannattavuuden koheneminen. Suomen osalta on tosin todettava, että liikevaihdon kasvu tuli Saarioisilta ostetun lihaliiketoiminnan kautta sekä hyvin sujuneen broilerin rehujen myynnin kautta. Atrian liikevaihto koheni viime vuonna ollen 1.426,1 M€ (1.411,0) ja liikevoitto oli ilman kertaeriä 39,6 M€ (37,0). Tunnusluvut liike-toiminta-alueittain olivat seuraavat: Atria Suomen liikevaihto oli 945,5 M€ (886,8), Skandinavian 371,9 M€ (395,0) Venäjän 98,8 M€ (121,5) ja Baltian 0,0 M€ (0,1). Merkittävä asia oli, että yhtiö pystyi vähentämään nettovelkaa 305,9 miljoonasta eurosta 250,7 miljoonaan euroon. Parantuneiden tunnuslukujen ja liiketoiminnan tervehtymisen vuoksi Atrialla onkin paremmat mahdollisuudet kehittää liike-toimintaansa ja investoida keskeisiin kehittämiskohteisiin. Atria jatkoi vuoden 2014 aikana mittavaa lihan alkuperään liittyvää mainoskampanjaa jonka tarkoituksena on kiinnittää kuluttajien huomio liharaaka-aineen alkuperään ja tuotantoketjun läpinäkyvyyteen. Suomalainen lihantuottaja on mainonnan keskiössä ja vähittäiskaupan tuotevalikoimissa lisääntyvät edelleen ne lihatuotteet joissa on mainittu tuottajan nimi ja kotipaikka. Se on Atrian tapa vastata lisääntyneeseen kiinnostukseen lähiruusta. Vuoden 2015 tammi-kuussa Atria ilmoitti investoivansa Nurmon sikaleikkaamon rakentamiseen ja uudistamiseen noin 36 miljoonaa euroa. Uusia tuotantotiloja rakennetaan noin 4500 neliötä lisää. Lisäksi maaliskuussa 2015 Ruotsin kilpailuviranomaiset kertoivat, että ne hyväksyvät Atrian juustoliiketoiminnan myynnin Arlalle noin 34 miljoonan euron hinnalla.

A-Tuottajat Oy ja A-Rehu Oy

Alkutuotantoon keskittyneet Atrian tytäryhtiöt pärjäisivät viime toimintavuonna hyvin. Erityisen hyvin meni rehuliiketoiminnassa. A-Rehu kykeni edelleen kasvattamaan markkinaosuuttaan ja sen liikevaihto kipusi jälleen uuteen ennätykseen ollen 98,2 (79,5) miljoonaa euroa. Toimitettujen tonnin kasvu oli peräti 22,7 % verrattuna edellisvuoteen. A-Rehun viime vuoden kasvu tuli broilerrehuista, joita tuotettiin huhtikuusta alkaen lähes täydellä kapasiteetilla. Molemmat rehutehtaat (Varkaus ja Koskenkorva) kävivät keskeytymättömässä kolmivuorossa ja tehtaiden kapasiteetti oli lähes täyskäytössä. A-Rehun suosimat komponenttiruokintaratkaisut lisäävät myös osuuttaan kaiken aikaa. A-Tuottajien osalta vahvinta meno oli nautan hankinnassa.

Lihankulutus on ollut kotimaassa nousussa jo useita vuosia. Viime vuonna kulutuksen kasvu jäi lähes nolnaan kun taloustaantuma painoi kuluttajien mieltä ja kukkaroa. Kuluttajien kiinnostus vähähiilihydraattiseen ruokavalioon on noussut voimakkaasti ja siinä on lihalla hyvin keskeinen rooli. Lihan ja lihavalmisteiden kulutus on ollut koko 2000-luvun kovassa kasvussa lukuun ottamatta vuotta 2009. Suomalaiset kuluttivat vuonna 2014 lihaa 406,4 (405,4) miljoonaa kiloa, lisäystä 0,25 %. Lihan tuotanto laski -1 %, ollen 383,2 Mkg (387,4). Suomalaiset söivät lihaa 23,2 miljoonaa kiloa enemmän kuin sitä tuotettiin. Sianlihan tuotanto oli 186,1 (194,5) Mkg (-4 %) ja kulutus 188,8 (193,6) Mkg (-3 %), nautanlihan tuotanto 82,3 (80,4) Mkg (+2 %) ja kulutus 101,3 (99,1) (+2 %) Mkg, siipikarjan tuotanto 113,4 (111,1) Mkg (+2 %) ja kulutus 110,0 (106,2) Mkg (+4 %) ja karitsan tuotanto 0,8 (0,7) Mkg (+9 %) ja kulutus 1,6 (1,4) Mkg (+6 %). Atrian hankintaosuudet vuonna 2014 olivat seuraavat: sika 41,6 (39,6) %, nauta 46,1 (40,5) %, siipikarja 49,9 (40,5) % ja yhteensä kaikki lihalajit 44,9 (39,9) %. Atrian hankintaosuus kasvoi edellisvuodesta, johtuen pääosin Saarioisten lihaliiketoiminnan ostosta. Atrian porsasvälityksen osuus kasvoi ollen 52,5 (50,8) %, mikä tarkoitti 798 906 (788 094) välitettyä porsasta. Vasikoita välitettiin 66 640 (58 729) kpl ja välitysosuudet olivat seuraavat: ternivasikka 58,3 (53,4) %, pihvivasikka 57,6 (53,6) % ja normaali välitysvasikka 40,6 (28,9) %. Vasikkavälitys nousi merkittävästi edellisvuodesta.

A-Tuottajien maksamat tuottajahinnat laskivat vuoden aikana -5,4 %, mutta olivat 2,7 % korkeammalla kuin vuonna 2012. Hinnan lasku oli erityisen voimakasta sianlihan osalta, jota painoi Venäjän vientikielto. Sikaa oli koko EU:n alueella runsaasti yli kysynnän. Lihantuotannon suurin tulevaisuuden uhka on yksinkertaisesti liian alhainen tulonmuodostus lihantuotantotiloille ja myöskin teollisuudelle. Ruuan tuotannon verotusta tulisi Suomessa laskea EU:n keskitasolle. Lisäksi ruuan arvostusta tulisi kyetä nostamaan. Lisäksi kotimaista lihanhintaa painaa maailman keskittyneimmän kaupparakenteen keskinäinen kilpailu paikasta auringossa.

Osuuskunnat

Itikka osuuskunnan jäsenmäärä laski prosentuaalisesti vähemmän kuin edellisena vuonna. Jäseniä oli 31.12.2014 yhteensä 1.729 (1.829) kpl, vähennystä edellisvuodesta -100 (-5 %) jäsentä. Lihakunnan jäsenmäärä laski hieman enemmän kuin Itikan. Jäseniä oli 31.12.2014 yhteensä 3.190 (3.396) kpl, vähennystä edellisvuodesta -206 (-6 %) kpl. Jäsenmäärien laskussa heijastuu suurten ikäluokkien siirtyminen eläkkeelle ja sen oletamme jatkuvan vielä muutaman vuoden. Itikan omistusosuus Atrialta oli vuoden vaihteessa 29,92 % ja Lihakunnan omistusosuus 27,80 %. Osuuskuntien äänivalta on sen sijaan merkittävästi suurempi. Itikka osuuskunnan ääniosuus on 47,42 % ja Lihakunnan 39,55 %. Molemmat osuuskunnat tekivät kertomusvuonna kohtuullisen tuloksen. Itikka osuuskunnan tulos oli noin 2.149 miljoonaa euroa ja Lihakunnan 1.593 miljoonaa euroa. Itikka osuuskunta maksoi osuuspääomalle korkoa 10 % ja Lihakunta 7 %. Itikka osuuskunta vietti osuuskunnan 100-vuotisjuhla elokuun alussa koko jäsenistön voimin Seinäjoella Seinäjoki Areenalla järjestetyssä tilaisuudessa. Juhlavieraita oli pitkälti yli tuhat. Osuuskunnat ovat olleet tuottajien arjessa mukana yhteensä 211 vuotta.

Kiitämme kaikki tuottajiamme ja yhteistyökumppaneitamme kuluneesta vuodesta ja toivomme menestystä vuodelle 2015.

Reijo Flink
toimitusjohtaja
Itikka osuuskunta/Lihakunta

TALOUS TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2014

TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2014	1.1.-31.12.2013
Varsinainen toiminta	€	€
Tuotot		
Koulutus- ja kurssitoiminta	218 658,14	236 378,27
Riskienhallintayhteistyö	5 751,00	12 469,00
Tilaus- ja ilmoitustuotot	8 728,10	8 476,84
Saadut korvaukset	32 308,76	30 405,64
Muut yleistuotot	19 335,37	23 468,60
	<u>284 781,37</u>	<u>311 198,35</u>
Kulut		
Palkat ja palkkiot	-293 952,54	-272 773,86
Henkilösivukulut	-73 935,77	-64 988,48
Poistot	-821,27	-1 095,03
Vuokrat	-15 715,02	-13 916,42
Koulutus- ja kurssitoiminta	-28 326,60	-35 642,07
Matkakulut	-45 763,29	-47 176,45
Kokoukset ja tilaisuu- det	-69 610,92	-64 579,55
Painatuskulut	-15 458,14	-12 416,04
Johtokunta ja valiokunnat	-37 335,68	-39 345,69
Toimistokulut	-69 039,47	-79 287,80
Huoneistokulut	-6 229,14	-4 986,79
Suhdetoiminta	-12 274,01	-6 504,78
Jäsenmaksut	-209 020,00	-202 821,00
Vakuutukset	-2 127,77	-1 781,90
Muut vars. toiminnan kulut	-13 074,97	-12 138,55
	<u>-892 684,59</u>	<u>-859 454,41</u>
Varsinaisen toiminnan kulujäämä	-607 903,22	-548 256,06
Varainhankinta		
Tuotot		
Jäsen- ja kannatusmaksut	547 246,73	527 137,59
	<u>-60 656,49</u>	<u>-21 118,47</u>
Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
Tuotot	156 074,26	105 597,96
Kulut	<u>-15 481,85</u>	<u>-17 358,25</u>
Kulu-/tuottojäämä	79 935,92	67 121,24
Satunnaiset erät		
Tuotot		
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	<u>79 935,92</u>	<u>67 121,24</u>

TALOUS TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2014

TASE	31.12.2014	31.12.2013
Vastaavaa	€	€
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet		
Osakehuoneistot	165 410,98	161 927,98
Kalusto	2 463,80	3 285,07
	<u>167 874,78</u>	<u>165 213,05</u>
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	473 914,46	421 945,42
Liittotili, MTK	1 043 430,85	1 177 716,12
	<u>1 517 345,31</u>	<u>1 599 661,54</u>
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Myyntisaamiset	23 138,33	40 040,20
Saamiset hankkeelta	278 189,04	205 971,02
Siirtosaamiset	58 575,55	16 043,15
	<u>359 902,92</u>	<u>262 054,37</u>
Rahat ja pankkisaamiset	86 303,06	46 073,63
	<u>2 131 426,07</u>	<u>2 073 002,59</u>
Vastattavaa		
Oma pääoma		
Sidotut rahastot	374 738,60	374 738,60
Muut rahastot	353 471,78	353 471,78
Edellisten tilikausien ylijäämä	268 352,77	201 231,53
Kuluvan tilikauden ylijäämä/alijäämä	79 935,92	67 121,24
	<u>1 076 499,07</u>	<u>996 563,15</u>
Varaukset		
Vapaaehtoiset varaukset		
Investointivaraukset	12 614,09	12 614,09
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen (Yhdistyst.MTK)	864 884,30	896 013,52
Lyhytaikainen	177 428,61	167 811,83
	<u>1 042 312,91</u>	<u>1 063 825,35</u>
	<u>2 131 426,07</u>	<u>2 073 002,59</u>

JOHTOKUNNAN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2014

Järjestö

Maataloustuottajain Pohjois-Suomen liitto MTK Pohjois-Suomi ry:n viides toimintavuosi oli vähittäistä paluuta normaalitilaan henkilökuntavaihdosten ja Oulun toimitalan remontin valmistumisen jälkeen. Vuotta sävyttivät voimakkaat edunvalvontapaineet sekä tukijärjestelmien valmistelussa että tilojen taloudellisessa selviämässä. Vuosi 2014 oli myös liiton hallinnoiman Maaseutuelinkeinojen kehittämisen tiedotus-, koordinaatio- ja aktivointihankkeen kolmas toimintavuosi.

Maataloustuottajain Pohjois-Suomen liiton jäseninä ovat alueen 43 maataloustuottajain yhdistystä ja kahdeksan yhteisöjäsentä: OSK ItäMaito, OSK Pohjolan Maito, Lihakunta, Lähitapiola, Pohjois-Pohjanmaan Osuuspankkiliitto, MHY Länsi-Kainuu, MHY Ylä-Kainuu ja MHY Kainuu. Maataloustuottajain yhdistyksissä oli toimintavuoden lopussa 4 600 jäsentilaa ja yhteensä 13 082 henkilöjäsentä.

Liiton toiminta tukeutuu vahvasti yhdistysten aktiiviseen toimintaan. Perusjäsenistömme koostuu niin maa- ja metsätaloudenharjoittajista kuin maaseutuyrittäjistä. Järjestöä arvostetaan yhteiskunnallisena vaikuttajana ja vaikutusvalta jäsenistöä koskevissa asioissa on merkittävä. Mahdollisimman korkea järjestäytymisaste antaa hyvän lähtökohdan hoitaa edunvalvontaa. Liiton ajmien asioiden näkyvyys tiedotusvälineissä on kuluneena vuonna ollut kohtalaisen hyvä.

Kuluneen vuoden aikana Savonlinnan liittokokouksen 2012 päätösten mukainen järjestö-uudistus eteni suunnitellulla tahdilla. Kiimingin metsänhoitoyhdistystä lukuun ottamatta kaikki liiton toimintaluheen metsänhoitoyhdistykset hakivat MTK:n jäsenyyttä vuoden loppuun mennessä.

Teemana Maaseutunuorten vuosi

Vuotta 2014 vietettiin maaseutunuorten teemavuotena. Valtakunnallinen teemavuoden aloitustilaisuus pidettiin 24.–25.1. liiton alueella Sotkamon Vuokatissa. Teemavuoden aikana keskityttiin nuorten toiminnan aktivoimiseen. Kunkin tuottajaliiton alueelle oli nimetty nuorten vuoden lähettiläs, joka MTK Pohjois-Suomen alueella oli maatalousyrittäjä Laura Mulari Suomussalmelta.

Nuorten vuoden aikana nuorten valiokunnat toimivat pirteästi ja korkealla profiililla sekä valtakunnallisesti että alueellisesti. Vuoden rohkeana avauk-

sena oli maaseutunuorten nakukalenterin 2015 julkaiseminen alkuvuodesta. Valtran lainaama pinkki Kesäkissa-traktori kulki maaseutunuorten kuljettamana ympäri Suomea nuorten vuoden tapahtumissa. MTK Pohjois-Suomen alueella Kesäkissa oli liikkeellä syys-lokakuun vaihteessa n. kymmenessä eri tapahtumassa.

MTK Pohjois-Suomen alueen tuottajayhdistyksissä toimii 10 nuorten kerhoa. Osassa näistä toiminta aktivoitui selvästi nuorten vuoden aikana.

Edunvalvonta- ja muu toiminta

Alkuvuoden aikana edunvalvontatyössä päällimmäisenä oli uuden tukiohjelmakauden valmistelu. Valtakunnallinen maaseudun kehittämissuunnitelma, joka sisältää myös mm. maatalouden ympäristö-, luonnonhaitta- ja eläinten hyvinvointikorvausjärjestelmät, maatalouden investointituet ja luomutukijärjestelmän, jätettiin komission käsiteltäväksi kesäkuussa. Ohjelma hyväksyttiin komissiossa joulukuussa. Ohjelman valmistelun aikana talvella ja keväällä sen sisältämien tukijärjestelmien sisältöön vaikutettiin monin tavoin, samoin rinnalla valmistellun nitraattiasetuksen sisältöön.

Tukijärjestelmän yksinkertaistamiselle asetetut poliittiset tavoitteet eivät toteutuneet. Tukijärjestelmien valmistelussa saivat hyvin paljon huomiota ympäristönäkökohdat. Käytännön viljelyn ja eläinten hoidon käytännöistä oli valmistelussa erkaannuttu kauas ja MTK sai monessa asiassa olla vaatimassa kohtuutta ja maalaisjärkeä ohjelmien sisältöön.

Syksyllä ja loppuvuodesta edunvalvontatyö painottui maatalojen talouteen. Krimin valtauksen ja Ukrainan levottomuuksien takia EU julisti taloudellisia pakotteita Venäjälle, johon Venäjä vastasi asettamalla EU:n elintarvikkeet tuontikieltoon 7.8. Jo aiemmin Venäjä oli asettanut tuontirajoituksia sianlihalle sekä ruoka- ja siemenperunalle. Maidon tuottajahintaa laskettiin Suomessa syksyllä 4-6 senttiä ja myös muut tuotantosuunnat kärsivät erittäin huonoista tuottajahinnoista.

MAVI ilmoitti syksyllä aikeestaan siirtää vuoden 2015 tukimaksatuksista kolmasosa vuoden 2016 puolelle, koska uuden ohjelmakauden edellyttämät tukivalvonnat eivät mahdollistaisi aikaisempaa maksatusaikataulua. MTK järjesti tämän johdosta marraskuussa MAVI:n edustalla Seinäjoella mielenilmauksen, johon osallistui n. 15 osallistujaa MTK Pohjois-Suomesta. Kovan poliittisen paineen takia MAVI lupasi aikaistaa maksatusaikataulua aiemmasta suunnitelmastaan.

5.9. MTK järjesti Seinäjoella Byrokratian purkutalkoot –tilaisuuden, jossa järjestöväen kysymyksiin vastaamassa olivat kaikkien keskeisten maatalous- ja elintarvikeviranomaisten korkein johto.

Tilaisuuteen osallistui MTK Pohjois-Suomen alueelta 25 henkilöä.

Kuluneen vuoden aikana liitto otti useasti kantaa maatalouspolitiikan ajankohtaisimpiin asioihin. Liiton johtokunta vieraili eduskunnassa tapaamassa Oulun vaalipiirin kansanedustajia 20.2. MTK Pohjois-Suomi järjesti yhdessä Europalainen Suomi ry:n kanssa EU-vaalipaneelit Kajaanissa (19.5.) ja Oulussa (22.5.). MTK:n johtokunta ja keskusliiton toimihenkilöitä oli vuotuisella kesäretkellä nyt MTK Pohjois-Suomen alueella 9.-10.6. Johtokunta vieraili maataloilla Tyrnävällä, Puolangalla, Haapavedellä, Kärsämäellä ja Nivalassa sekä Kinnusen Myllyllä Utajärvellä. Marraskuussa järjestettiin hankkeemme päätösseminaarina Maatalouden tulevaisuus –seminaari Oulunsalossa, jossa puhujina olivat maatalouden eturivin asiantuntijat. Tuore maa- ja metsätalousministeri Petteri Orpo vieraili seminaarissa sekä Jari Matinollin tilalla Tyrnävällä ja Vaalan Juustolassa samana päivänä. Liiton kehittämishanke järjesti syksyllä pankkiryhmittäin pankkiinfoja maatalojen ajankohtaisesta tilanteesta yhteistyössä ProAgrioiden ja ELY-jen kanssa. Näillä ja useilla muilla kontakteilla päättäjien suuntaan liitto pyrki vaikuttamaan alueen maataloutta edistävasti.

MTK Pohjois-Suomi toimii aktiivisesti kummassakin maakunnassa sidosryhmäverkostoissa yhteistyössä kummankin ELY-keskuksen, ProAgrioiden, alan oppilaitosten ja tutkimuslaitosten kanssa sekä metsäalan organisaatioiden kanssa. Tämä on näkynyt Kainuussa mm. uuden ohjelmakauden Kainuun maa- ja elintarviketalouden teemaohjelman 2014–2020 valmistelussa ja Pohjois-Pohjanmaalla mm. ns. maaseutuvuosisikon säännöllisinä kokouksina. Kehittämishankkeemme on Kainuussa toiminut maaseudun kehittämishankkeiden koordinaatiohankkeena. Koko Kainuun teemahankkokonaisuuden päätösseminaari järjestettiin 28.11. Kajaanissa. Säännöllisiä tapaamisia Pohjois-Suomen AVI:n läänineläinlääkäreiden kanssa jatkettiin kuluneena vuonna. MTK Pohjois-Suomen toimihenkilöt ja luottamushenkilöt toimivat useiden hankkeiden ohjausryhmissä.

Liiton tuottajayhdistysten puheenjohtajien ja sihteerien neuvottelupäivät pidettiin keväällä 11.–12.2. Oulussa ja syksyllä 14.–15.10. Sotkamon Vuokatissa.

MTK Pohjois-Suomi hoitaa valtakunnan ja EU-tason maatalous- ja maaseutupoliittista edunvalvontaa järjestön sisällä myös C-alueen tuottajaliittojen yhteistyön pohjalta. Tarja Bäckman toimi v. 2014 C-alueen liittojen sihteerinä.

Eero Isomaa oli MTK:n johtokunnan jäsenenä valtakunnan tasolla ja oli myös

MTK:n maitovaliokunnan puheenjohtaja. Kuluneen vuoden aikana liiton puheenjohtaja Harri Peltola toimi MTK:n valtuuskunnan 2. varapuheenjohtajana.

Hallinto

MTK Pohjois-Suomen korkein päättävä toimielin on liiton yleinen kokous. Kokoukseen jäseninä olevat tuottajayhdistykset voivat valita yhden edustajan aina alkavaa 100 jäsentä kohti. Yhteisöjäsenien edustajamäärä on yksi edustaja jäsenyhteisöä kohti.

Liiton kevätkokous pidettiin 29.4.2014 Haapavedellä, Haapaveden ammattopiston Reijo Waara-salissa. Kokoukseen osallistui yhdistyksistä 77 virallista kokousedustajaa ja yhteisöistä 3 edustajaa. Yhteensä kokouksessa oli osallistujia 93 henkilöä. Kokouksen pääpuhujana oli MTK:n Ympäristöjohtaja Liisa Pietola.

Liiton syyskokous pidettiin 8.12.2014 Vaalan koulukeskuksessa Vaalassa. Kokoukseen osallistui yhdistyksistä 125 virallista kokousedustajaa ja yhteisöjäsenistä 4 edustajaa. Yhteensä kokoukseen osallistui 150 henkilöä. Kokouksen ajankohtaiskatsauksen esitti MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila.

Liiton 10-jäseninen johtokunta kokoontui vuoden aikana 9 kertaa. Johtokunnan järjestäytymiskokouksessa 17.1.2014 Sotkamossa johtokunnan puheenjohtajaksi valittiin maanviljelijä Harri Peltola Puolangalta ja varapuheenjohtajaksi maanviljelijä Jari Ahlholm Kärsämäeltä.

MTK:n valtuuskunnassa liittoa edustivat Harri Peltola, Jari Ahlholm, Ari Varis ja Pekka Hallikainen. MTK:n johtokunnan ja MTK:n säätiön hallintoneuvoston jäsenenä, ja MTK:n maitovaliokunnan puheenjohtajana oli Eero Isomaa. Toisena MTK:n säätiön hallinto-neuvoston jäsenenä oli Pentti Keränen.

MTK:n muissa valiokunnissa edustajina olivat Harri Peltola aluekehitysvaliokunnassa, Liisa Myllylä hyvinvointivaliokunnassa, Samuli Leinonen luomuvaiokunnassa, Timo Hyvönen maaseutuyrittäjyysvaliokunnassa, Inga Manninen nautajaostossa, Janne Matinlauri perunavaliokunnassa, Jari Ahlholm tuotantotalousvaliokunnassa ja Urpo Heikkinen ympäristö- ja maapolitiisessa valiokunnassa.

Liiton johtokunnan alaisuudessa toimivat maaseutunuorten, maaseutuyrittäjä-, sosiaali- ja luomuvaiokunnat sekä toiminnan tarkastajat ja työvaliokunta. Uutena valiokuntana vuonna 2014 perustettiin kuluttajavaliokunta, joka aloitti toimintansa aktiivisesti. Maa- ja ympäristöpoliittinen valiokunta toimi yhdessä Metsänomistajien liitto Pohjois-Suomen ja Maataloustuottajain Lapin liitto MTK Lapin kanssa. Porotalousvaliokunta oli yhteinen MTK Lapin kanssa.

MTK Pohjois-Suomella on edustus molempien maakuntien maakunnan yhteistyöryhmissä. Kainuun MYR:ssä MTK:n edustajana on Markku Karjalainen ja Pohjois-Pohjanmaan MYR:ssä Tarja Bäckman.

Henkilöstö

Liiton toimihenkilöitä olivat toiminnanjohtaja Tarja Bäckman, kenttäpäällikkö Markku Karjalainen (1.10. alkaen vuoroteltuvapaalla) sijaisena Anita Mäkipelto 23.9. alkaen, järjestöagologi Sirpa Törmikoski ja toimistosihteri Johanna Vaittinen.

Maaseutuelinkeinojen kehittämisen tiedotus-, koordinaatio- ja aktivoitihankkeen toiminta päättyi Pohjois-Pohjanmaalla 31.8.. Kainuun puolella toimintaa voitiin jatkoaikapäätöksen turvin jatkaa vuoden loppuun saakka. Koko hankkeen hankevetäjänä oli Anita Mäkipelto 31.8. saakka. Maaseutukoordinaattorina 1.1.-31.8. ja hankevetäjänä

1.9.-31.12. oli Tuija Korhonen. Lisäksi hankkeessa työskenteli 1.9.-30.11. Jari Vierimaa selvitystyötä tekemässä. Anita Mäkipellon, Tuija Korhosen ja Jari Vierimaan työsuhteet olivat rahoituspäätöksestä johtuen määräaikaaisia ja päättyivät vuoden 2014 aikana.

Liiton toimihenkilöistä Tarja Bäckman, Sirpa Törmikoski, Johanna Vaittinen ja Anita Mäkipelto (1.1.-31.8.) työskentelivät liiton Oulun toimistolla. Markku Karjalainen, Tuija Korhonen ja Anita Mäkipelto (23.9. alkaen) liiton Kajaanin toimistolla. Jari Vierimaa työskenteli kotoa käsin.

Talous

Tilikauden tulos oli 70 035,92 euroa ylijäämäinen. Tilikauden ylijäämän aiheutti osakekauppa, josta syntyi myyntivoittoa 84 393,20 euroa. MTK Pohjois-Suomi myi loppuvuodesta omistamansa osakkeet Lapin Metsämarkkinat Oy:ssä Metsänomistajien Liitto Pohjois-Suomi ry:lle. Kaupan taustalla olivat MTK:n järjestöuudistukseen liittyvät järjestelyt.

Osakkeiden arvonalenemisiä on kirjattu tilikauden aikana 9 483,95. Muilta osin liiton toiminta vastasi talousarviota ja toimintasuunnitelmaa.

Jäsenmaksutuotot yhdistyksiltä ja yhteisöjäseniltä olivat 547 246,73 euroa ja liiton maksamat jäsenmaksut 209 020,00 euroa. MTK Pohjois-Suomen omaisuutta on sijoitettuna osake-huoneistoihin, osakkeisiin ja osuuksiin sekä liittotilille keskusliittoon. Taseen loppusumma oli vuoden lopussa 2 121 526,07 euroa ja oma pääoma 1 066 599,07 euroa.

Liiton omistamien toimitilojen taloyhtiössä Oulussa (As Oy Rautapakka) tehtiin putki- ja kaapelointiremontti, joka valmistui kesällä. Siihen liittyen tehtiin myös pintaremonttia liiton toimitiloissa. Liiton omistaman vuokra-asunnon taloyhtiössä (As Oy Kajaanin Brahenkatu 18:ssa) tehtiin ikkunaremontti.

Tilintarkastuskertomus

POHJOIS-SUOMEN TILINTARKASTUS OY

KIRKKOKATU 5 90100 OULU
PUHELIN (08) 8809 580
www.psttilintarkastus.com

Kotipaikka Oulu
Y-tunnus 0585183-2

KESKUSKAUPPAKAMARIN HYVÄKSYMÄ KHT-YHTEISÖ

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Maataloustuottajain Pohjois-Suomen Liitto MTK-Pohjois-Suomi ry:n jäsenille

Olemme tilintarkastaneet Maataloustuottajain Pohjois-Suomen Liitto MTK-Pohjois-Suomi ry:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.- 31.12.2014. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Johtokunnan ja toiminnanjohtajan vastuu

Johtokunta vastaa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että ne antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Toiminnanjohtajan on huolehdittava siitä, että yhdistyksen kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnitellamme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä olennaista virheellisyyttä ja siitä, ovatko johtokunnan jäsenet ja toiminnanjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhdistystä kohtaan, taikka rikkoneet yhdistyslakia tai yhdistyksen sääntöjä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhdistyksessä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet, mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Oulussa 10. päivänä huhtikuuta 2015

Janne Pesonen
HTM

Kirsi Kontro
HTM

TOIMINNANTARKASTUSVALIOKUNNAN KOKOUS

Aika 10.4.2015 kello 10.30 -
Paikka Liiton toimisto, Oulu

Läsnä

Lehtikangas Olli, toiminnantarkastaja
Tyni Kauko, toiminnantarkastaja

Kontro Kirsi, tilintarkastaja
Pesonen Janne, tilintarkastaja

Ahlholm Jari, liiton puheenjohtaja
Bäckman Tarja, toiminnanjohtaja
Vaittinen Johanna, toimistos sihteeri

Liiton johtokunnan puheenjohtaja Jari Ahlholm kertoi ajankohtaisista asioista. Käytiin läpi vuoden 2014 toimintaa sekä tilinpäätöstä. Keskusteltiin tiedotuksesta, teemavuoden onnistumisesta, johtokunnan ja valiokuntien toiminnasta. Todettiin toiminnan vastanneen sekä toimintasuunnitelmaa että talousarviota.

Tilintarkastajat kertoivat suorittamansa tarkastuksen periaatteista ja totesivat liiton kirjanpitoa ja taloutta hoidetun suunnitelmallisesti ja säädösten mukaisesti. Tarkasteltiin tilinpäätöstä ja tasetta ja todettiin liiton talouden olevan vakaalla pohjalla. Tilintarkastajat totesivat, että tilikauden ylijäämän on aiheuttanut loppuvuodesta tehty kertaluoteinen osakekauppa.

Tulevaisuudessa MTK:n on kiinnitettävä vahvemmin huomiota markkinaedunvalvontaan.

Oulussa 10.4.2015

Olli Lehtikangas

Kauko Tyni

Liiton Talousarvio vuodelle 2015

	1.1. - 31.12.2014	1.1. - 31.12.2015
Varsinainen toiminta	€	€
Tuotot		
Koulutus- ja kurssitoiminta	31 900,00	31 900,00
Riskienhallintayhteistyö	10 000,00	13 000,00
Tilaus- ja ilmoitustuotot	14 000,00	9 000,00
Saadut korvaukset	27 640,00	27 960,00
Hanketuotot	137 850,00	0,00
Muut yleistuotot	17 000,00	19 000,00
	238 390,00	100 860,00
Kulut		
Palkat ja palkkiot	-277 000,00	-225 400,00
Henkilösivukulut	-70 800,00	-67 300,00
Poistot	-1 000,00	-1 000,00
Vuokrat ja yhtiövastikkeet	-11 000,00	-15 000,00
Koulutus- ja kurssitoiminta	-36 300,00	-26 700,00
Matkakulut	-37 000,00	-35 000,00
Kokoukset ja tilaisuudet	-40 500,00	-16 000,00
Painatuskulut	-10 600,00	-11 000,00
Johtokunta ja valiokunnat	-39 000,00	-40 320,00
Toimistokulut	-56 600,00	-35 000,00
Huoneistokulut	-7 450,00	-5 949,00
Suhdetoiminta	-8 790,00	-8 000,00
Jäsenmaksut	-209 200,00	-213 938,00
Vakuutukset	-1 300,00	-1 300,00
Muut vars. toiminnan kulut	-19 900,00	-5 400,00
	-826 440,00	-707 307,00
Varsinaisen toiminnan kulujäämä	-588 050,00	-606 447,00
Varainhankinta		
Tuotot		
Jäsen- ja kannatusmaksut	539 800,00	547 447,00
Kulujäämä	-48 250,00	-59 000,00
Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
Tuotot	62 650,00	74 000,00
Kulut	-14 400,00	-15 000,00
Kulu-/tuottojäämä	0,00	0,00
Satunnaiset erät		
Tuotot/kulut	0	0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	0,00	0,00

TOIMINTASUUNNITELMA

MTK-Pohjois-Suomen toimintasuunnitelma vuodelle 2015

MTK:n ”Kohti osaavaa maaseutua 2015”-strategia korostaa jäsenten tarpeista lähtevää toimintaa sekä järjestön ja jäsenten yhdessä tekemistä.

Järjestön toimintaa ohjaa strategiaan sisältyvä visio:

Liittokokouksen vuonna 2012 hyväksymä ”Vihreää kasvua ja menestystä maalle” -ohjelma sisältää kolme kokonaisuutta: markkinavaikuttamisen, yhteiskunnallisen vaikuttamisen ja järjestön kehittämisen. Niiden mukaan yhdessä toimien ja toimintaa kehittäen vastaamme tulevaisuuden yhteiskuntapoliittisiin ja markkinavaikuttamisen haasteisiin.

Ohjelma löytyy täältä:

http://www.mtk.fi/mtk/strategiat_ja_ohjelmat/fi_FI/mtkn_strategiat_ja_ohjelmat/_files/90355408563799477/default/MTKn%20liittokokouksen%20esitys%20valuuskunnalle.pdf

Liittokokouksen hyväksymän ohjelman toimien suunnittelusta ja seurannasta vastaa MTK:n johtokunta. MTK Pohjois-Suomi toteuttaa osaltaan ohjelmaa toteutuvia toimia.

Järjestön yhteiset avaintavoitteet

Avaintavoite 1.

Lisää rahaa markkinoilta

Yhteiset toimenpiteet

(järjestön kaikki tasot)

Politiikkatoimijoihin vaikuttaminen

- Vaikutamme biotalouden toimintaedellytyksiin maaseudun elinkeinojen kasvua ja kilpailukykyä lisäävästi. Edistämme innovaatioiden ja investointien syntymistä Suomeen
- Vaikutamme hallinnollisen taakan keventämiseksi. Poistamme maaseudun tuotteiden ja palvelujen markkinoille pääsyn hidasteita ja esteitä
- Edistämme markkinoiden syntymistä maaseudun aineettomiin palveluihin siten, että ne tuottavat tuloa jäsenillemme

Markkinatoimijoihin, ml. kuluttajiin vaikuttaminen

- Vaikutamme reilujen kauppapapojen ja sopimuskäytäntöjen vakiinnuttamiseksi elintarvikeketjussa
- Edistämme selkeitä alkuperämerkintöjä, jotka helpottavat kuluttajien valintoja vähittäiskaupassa ja ruokapalveluissa
- Vaikutamme kuluttajiin ja markkinatoimijoihin järjestön kaikilla tasoilla
- Pidämme yhteyttä jäsenten omistamien yritysten hallintohenkilöihin

Järjestön sisäiset ja yhteistyökumppaneiden kanssa toteutettavat toimet

- Kehitämme markkinatiedon keräämistä ja kustannusten hallintaa sekä edistämme jäsenten mahdollisuuksia niiden hyödyntämiseen
- Kehitämme jäsenten tuotteille ja palveluille uusia markkinakanavia
- Viestimme uudistuvasta metsäsertifioinnista ja otamme käyttöön uuden hallintomallin PEFC –alueelliseen ryhmäsertifointiin

MTK Pohjois-Suomi

- Pidämme alueen yritykset ja kaupan toimijat ajan tasalla maaseudun elinkeinojen taloudellisesta tilanteesta ja kasvumahdollisuuksista
- Kerromme kunnille ja hankintarenkaille julkisten hankintojen merkityksestä alue- ja paikallistalouksille. Korostamme aluetaloudellisesti edullisia, kotimaisia vaihtoehtoja.
- Edistämme uusien tarjontaketjujen syntymistä julkisiin hankintoihin
- Järjestämme koulutuksia ja välitämme tietoa yhdistyksille. Tarjoamme yhdistyksille tukea viestintään
- Toteutamme alueellamme kuluttajatyöhön liittyviä tapahtumia
- Edistämme koulu yhteistyötä ja tarjoamme koululaisille tutustumismahdollisuuksia maaseudun yrittäjyyksiin ja ammatteihin

Avaintavoite 2:

Uutta voimaa järjestön yhteistyöstä

Yhteiset toimenpiteet

(järjestön kaikki tasot)

- Vahvistamme järjestön voimaa edunvalvonnan uudella alueellisella toimintamallilla
- Varmistamme järjestön jäsenpalvelulupausten toteutumisen koko järjestössä. Uudistamme jäsenviestintään.
- Kehitämme jäsenyyden markkinointia ja jäsenhankintaa. Aktivoimme nykyisiä jäseniä markkinoimaan järjestön jäsenyyttä
- Lisäämme järjestökoulutuksella järjestöosaamista ja sisäistä yhteistyötä.

MTK Pohjois-Suomi

- Tiivistämme järjestön sisäistä yhteistyötä ja alueellista edunvalvontaa käynnistämällä alueellisen metsävaliokunnan toiminnan
- Yhteistyön toimintamuotojen vakiinnuttaminen metsänhoitoyhdistysten kanssa. Alueasiamiehen työn hyvässä käynnistämässä edesauttaminen.
- Tuemme yhdistysten jäsenhankintaa ja yhdistysten jäsenilleen tarjoamien palveluiden kehittämistä
- Tuemme yhdistysten toimintaa jäsentensä edunvalvonnassa ja toiminnan

kehittämisessä sekä yhdistysten talouden vahvistamisessa.

- Järjestökentän toiminnan aktivoiminen. Puheenjohtajien, sihteerien ja johtokunnan kanssa neuvottelukunnan johtokunnan ja kokouksissa ideoidaan uusia toimintatapoja. Tehdään tutustumismatka hyviin käytäntöihin toisten tuottajaliittojen alueella.
- Tiedotamme yhdistyksiä edunvalvonnallisista muutoksista ja niiden vaikutuksista järjestöön ja sen toimintaan
- Aktiivinen tiedottaminen jäsenistölle uuden tukiohjelmakauden käynnistyessä.
- Uuden, jäsenistöä mahdollisimman hyvin palvelevan tiedottamis- ja koordinaatiohankkeen käynnistäminen molemmissa maakunnissa.

Avaintavoite 3: Koko maa kasvuun - eroon keskittävästä politiikasta

Yhteiset toimenpiteet

(järjestön kaikki tasot)

- Osallistumme kevään 2015 eduskunta-vaalikampanjointiin ja vaikutamme uuden hallitusohjelman sisältöön. Parannamme uusiutuviin luonnonvaroihin perustuvan biotalouden kasvun edellytyksiä politiikan eri aloilla, kuten maatalous- ja metsäpolitiikassa, maankäyttö- ja ympäristöpolitiikassa sekä koulutus-, elinkeino- ja liikennepolitiikassa.
- Viestimme poliittisille päättäjille ja medialle suomalaista alkuperää olevien maaseudun tuotteiden; ruuan, puun ja uusiutuvan energian tuotannon ja kulutuksen merkityksestä koko maan talouskasvulle, työllisyydelle ja huoltovarmuudelle. Järjestämme MTK-järjestön eduskuntavaali- ja hallitusohjelmataavoitteita tukevia tilaisuuksia järjestön kaikilla tasoilla
- Viestimme tavoitteistamme aktiivisesti puolueille, ehdokkaille ja medialle
- Kannustamme jäseniä asettumaan ehdokkaiksi eduskuntavaaleissa sekä aktivoimme heitä äänestämään

MTK Pohjois-Suomi

- Järjestämme alueellamme vaalitaavoitteita tukevia tilaisuuksia ja paneelikeskusteluja yhteistyössä keskusliiton ja alueen sidosryhmien (yrittäjät, kauppakamarit, EK) kanssa
- Tarjoamme alueemme eduskuntavaaliedokkaille keskusliiton vaalimateriaalia ja Kuntapäätäjän opasta sekä tietoa alueen maaseutu-elinkeinojen asioista
- Eduskuntavaaleissa jäsenistön aktivoiminen äänestämään
- Teemme esityksiä järjestön hallitusohjelmataavoitteista
- Pidämme säännöllisesti yhteyttä alueen kansanedustajiin

MAATALOUSTUOTTAJAIN POHJOIS-SUOMEN LIITON HENKILÖJÄSENET 31.12.2014
Viljelijäjäsenet ja viljelmät peltopinta-alaluokittain

Kunta ja/tai Tuottajayhdistys	Tukia hakenei- ta tiloja (MMM)	Järjestäyty- misaste tiloista	Tukia hakeneiden tilojen ha.	Järjestäyty- misaste hehtaareista	Jäsenten tiloja, kpl	Jäsenten pello- viljelystiloja, kpl yli 0,01 ha	Yht. peltoala, ha jäsenrek	Perh. Jäs.	Muita henk. Jäs.	Kunnia- jäsenet	Jäsenet yhteensä 31.12.2014	2013	Lis/ väh
Haapajärvi	195	70,3	8993,2	76,1	202	137	6842	454	29	0	692	730	-38
Haapavesi	227	76,7	13122,3	85,8	220	174	11261	446	13	0	687	701	-14
Hailuoto	33	66,7	2704,4	52,1	36	22	1408	50	2	0	94	94	0
Hyrnsalmi	55	72,7	1184,3	70,7	59	40	837	94	3	0	156	159	-3
li (kunta)	93		2564,7										
Iinseutu (li ja Yli-li)					99	69	2944	133	13	0	249	269	-20
Kajaani (kaupunki)	110		4205,6										
Kajaani					46	32	942	47	15	0	108	113	-5
Vuolijoki					47	35	1943	82	1	0	131	142	-11
Kempele (kunta)	59		2345,6										
Kuhmo	151	79,5	4189,0	79,9	173	120	3347	240	9	0	433	441	-8
Kuusamo	194	63,9	5537,3	70,7	185	124	3917	309	13	0	514	547	-33
Kärsämäki	137	72,3	7450,8	84,1	118	99	6267	240	2	1	373	365	8
Liminka	127		9109,5										
Liminka					97	84	5825	138	6	0	246	255	-9
Ala-Temmes					33	26	2078	60	2	1	97	100	-3
Lumijoki	82	75,6	5765,1	65,8	74	62	3796	115	5	1	200	202	-2
Merijärvi	66	84,8	2891,2	77,8	72	56	2250	137	4	0	214	230	-16
Muhos	154	57,8	8240,3	67,6	115	89	5569	220	9	4	349	361	-12
Nivala	353	87,3	18063,5	86,4	378	308	15607	695	10	0	1109	1151	-42
Oulainen	155	80,0	6611,1	85,8	171	124	5672	294	13	0	487	488	-1
Oulu (kaupunki)	342		10291,2										
Oulunseutu					107	83	3634	190	30	2	342	346	-4
Haukipudas					43	29	628	77	10	0	135	134	1
Kiiminki					28	22	638	59	3	0	91	98	-7
Ylikiminki					95	68	1831	158	9	0	265	269	-4
Paltamo	74	67,6	2331,5	57,5	94	50	1341	124	14	0	234	240	-6
Pudasjärvi	138	67,4	4072,1	65,9	137	93	2683	234	14	1	395	393	2
Puolanka	68	54,4	2679,7	62,2	59	37	1667	96	7	0	168	173	-5
Pyhäjoki	111	89,2	5041,1	91,8	141	99	4629	337	3	0	478	480	-2
Pyhäjärvi	143	82,5	6479,3	75,1	183	118	4864	307	10	1	506	532	-26
Pyhäntä	46	67,4	1810,9	83,2	42	31	1507	89	6	0	137	152	-15
Raahe (kaupunki)	211		10008,8										
Raahenseutu					77	52	3348	91	10	3	183	183	0
Vihanti					110	84	3669	199	15	1	328	335	-7
Ristijärvi	50	60,0	1486,0	61,2	45	30	910	84	4	0	133	146	-13
Siikajoki (kunta)	247		19681,9										
Siikajoki					54	42	2459	60	10	0	161	174	-13
Ruukki					163	129	9927	225	6	0	401	411	-10
Siikalatva (kunta)	350		18064,9										
Kestilä					73	64	3557	114	5	0	208	209	-1
Piippola					44	35	1506	77	5	0	128	128	0
Pulkkila					60	50	2511	102	2	0	168	177	-9
Rantsila					109	82	4997	156	4	0	281	289	-8
Sotkamo	213	75,1	8259,6	72,4	224	160	5984	318	14	1	566	580	-14
Suomussalmi	117	44,4	3043,1	61,0	94	52	1855	122	2	0	225	233	-8
Taivalkoski	76	64,5	1907,3	66,3	63	49	1265	96	5	0	167	171	-4
Tyrnävä (kunta)	183		11726,0										
Tyrnävä					174	144	9920	292	9	0	484	486	-2
Temmes					51	23	910	118	4	0	174	174	0
Utajärvi	108	72,2	4557,3	74,9	107	78	3414	170	2	2	284	288	-4
Vaala	110	63,6	6809,0	73,8	98	70	5028	199	2	0	301	306	-5
Tuottajaliitto yht.	4 778	70,64	221227,26	74,7	4600	3375	165184,24	7848	354	18	13082	13455	-373